

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta
Ústav světových dějin

Matěj Fousek

**Korejská válka v amerických regionálních
denících**

Coverage of Korean war in American regional newspapers

Bakalářská práce

Praha 2024

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Ondřej Vojtěchovský, Ph.D.

Poděkování

Rád bych vyjádřil poděkování prof. PhDr. Ondřeji Vojtěchovskému, Ph.D. za odborné vedení práce, trpělivost a cenné rady, a také celé fakultě za příjemnou a přátelskou atmosféru během mého studia.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Korejská válka v amerických regionálních denících“ vypracoval samostatně a bez použití umělé inteligence. Všechny mnou použité literární prameny byly řádně uvedeny v seznamu literatury.

V Praze dne 7. 8. 2024

.....

Matěj Fousek

Abstrakt

Bakalářská práce analyzuje a porovnává dobové zprávy z amerických novinových deníků, zabývající se událostmi korejské války. Cílem práce je analyzovat informační obsah a interpretační rámec deníků patřících do různých názorových proudů americké politiky a jak se způsob referování o válečných událostech v průběhu trvání války posouval či měnil. Pro analýzu jsou záměrně vybrána regionální periodika Republikánské a Demokratické strany, která odrážejí názorové platformy stoupenců obou dominantních politických stran v USA.

Klíčová slova

Korejská válka; Studená válka; Spojené státy americké v 50. letech 20. století; Média; Válečné zpravodajství; Politika.

Abstract

This bachelor thesis analyzes and compares coverage of the Korean war in American daily newspapers. The aim of this work is to analyze the informational content and its interpretation by daily newspapers belonging to different political circles and also take a look at how the information and view of the war changed with the wars progress. For the analyzing I purposefully chose regional daily newspapers of Republican and Democratic party.

Keywords

Korean war; Cold war; United States in the 1950s; Media; War Reporting; Politics.

Obsah

Úvod a historie deníků	7
1 Počátek války.....	10
2 Cenzura a propaganda, jak fungovalo zpravodajství?	13
3 Invaze v médiích	22
4 Pohled na nepřítele	33
5 Důležité osobnosti války očima tisku	37
5.1 Generál MacArthur	37
5.2 Kim Il Sung, Mao a Stalin	40
5.3 Truman	41
5.4 McCarthy	42
5 Váleční zajatci	45
6 Důležité momenty války	48
6.1 Čínská intervence	48
6.2 Ústup vojsk UN a obrana Soulu roku 1951	49
6.3 Kesong a Pchanmundžom jednání o příměří	51
6.4 Stalinova smrt	54
7 Válečné zločiny	56
8 Závěr	59
9 Seznam literatury	63

Úvod

Korejská válka je poměrně komplexním konfliktem, který ovlivnil politický vývoj v celé východní Asii. Angažovalo se v něm mnoho členů Spojených národů a vyvstávaly zde neustálé obavy z jaderné války a vítězství komunismu, neboť ve Spojených státech probíhala tzv. éra rudého strachu. Tento konflikt byl prvním velkým soubojem mezi státy Západu a komunistickým blokem. Došlo k upevňování amerického vlastenectví a nenávisti vůči komunismu a důležitým činitelem v tomto procesu byly právě novinové deníky kterými se v této práci zabývám. Média informovala veřejnost o probíhajícímu konfliktu a tvořila si svůj názor na jejich základě. V práci se snažím ukázat, jak tento proces probíhal a jak se média vyjadřovala k těmto událostem.

Cílem této práce je zjistit, jak na tento konflikt pohlížely americké regionální deníky, které byly jedním z nejdůležitějších zdrojů informací pro americké obyvatelstvo. V práci se pokusím zjistit a ukázat, jak tyto deníky události popisovaly, jak se popis mezi jednotlivými deníky lišil a do jaké míry byly informace ovlivňovány cenzurou a propagandou. Toto období je charakterizováno strachem z komunismu a globální jaderné války a toto se také promítlo do dobových médií a já se pokusím zobrazit, do jaké míry se tato mentalita promítala do denního zpravodajství a jaký byl pohled na události vztahující se ke konfliktu doma i v zahraničí.

Většina literatury k tomuto tématu se zabývá především vojenskými a politickými událostmi války. Médii a propagandě je většinou věnována jedna menší kapitola, takže se nám ne vždy dostává hlubšího pohledu na tuto problematiku. Obzvláště médiím jako novinovým deníkům, které měly velký vliv na veřejnost, je věnováno velmi málo pozornosti. Kniha *Selling the Korean War* je dobrým doplněním právě k médiím a propagandě vztahujícím se ke Korejské válce. Steven Casey je expertem na americkou historii a zahraniční politiku, tudíž tato kniha, založená na široké škále primárních zdrojů skvěle vysvětluje funkci propagandy v průběhu Korejské války a nejdůležitější události a osobnosti, které ovlivňovaly válku, média a veřejné mínění. Obecně vybraná literatura dává dobrý základ k problematice tohoto konfliktu a jeho obrazu v mediálním prostoru. Obraz války v denících, především těch regionálních, je ovšem stále velmi málo dokumentované téma. Kapitoly obecně o průběhu války, ale i některých specifických tématech, jsou doplněny obecnou literaturou o tomto konfliktu jak od českých, tak zahraničních autorů.

Základní vybranou literaturou pro chronologii konfliktu je *Korejská válka* od Briana Catchpola historika a veterána Korejské války, který ve své knize podává jak podrobný popis událostí a

politiky Korejské války, tak svědectví účastníků tohoto konfliktu. Jeho kniha inkorporuje také informace z v té době čerstvě odtajněných ruských a čínských archivů, čímž podává ucelený a kvalitní přehled o událostech tohoto konfliktu. Dále pak kniha Roberta J. Dvorchaka, který se také kromě války obecně věnuje jejímu podání očima zpravodajů Associated Press, tudíž přidává hodnotné informace o funkci zpravodajství a zpravodajcích na korejském bojišti. Dvorchak sám byl válečným zpravodajem AP, což vysvětluje zaměření této knihy. Od profesora Vladimíra Nálevky je zde použita krátká kniha Stalinova hra o zemi jitrní svěžesti, která i ve své krátkosti velmi dobře sumarizuje události korejského konfliktu, a také díky faktům z archivů všech stran, které v této době byly dostupné, podává ucelený a bohatý přehled. V českém prostředí není Korejská válka velmi diskutovaným tématem, tudíž je tato kniha přínosným dílem. Pro doplnění jsem pak jako poslední použil také dílo amerického historika a profesora východoasijských studií Bruce Cummingse, jehož dílo také podává velmi bohatý a kvalitní přehled o událostech a politice okolo tohoto konfliktu založený na široké škále dobových dokumentů a dílech dalších renomovaných autorů jako např. právě Stevena Caseyho. K některým specifickým kapitolám méj práce jsou pak použity akademické články, které detailně analyzují dané téma. Vložení části práce novináře I.F.Stona má také za cíl doplnit práci více neortodoxním dobovým pohledem který nenásledoval vládní narativu, jako kontrast s tím co bylo psáno v médiích. Vybraná literatura a akademické texty pokrývají všechny důležité roviny tohoto konfliktu a dobře doplňují vybrané novinové prameny, a také slouží při jejich porovnávání a analýze.

Jak již bylo zmíněno, noviny představovaly nejdůležitější zdroj informací vedle rozhlasu v této době a velká část Američanů preferovala média regionální, také přirozeně díky tomu, že přinášela informace navíc vztahující se k jejich státu, či městu, které by se z jiných deníků nedozvěděli. Co se týkalo zpráv, byly noviny také obsahově mnohem bohatější než rozhlas. Z důvodu lepší možnosti výzkumu a lepšího obsahu je práce založena právě na denících.

Metodologie výzkumu spočívala v načrtnutí základních otázek a to především, jaké byly nejdůležitější události války, jak média tyto události a válku obecně prezentovala americké veřejnosti, jak moc byla zaujatá a jak nahlížela na spojence a nepřítel. Stěžejní otázkou je, zda byl nějaký rozdíl mezi jednotlivými deníky dle jejich politické příslušnosti a jestli ovlivňovala, jak deníky tyto informace podávaly/interpretovaly. Z tohoto důvodu byly deníky v této práci vybrány tak, aby zastupovaly obě strany americké politiky. Ke každé otázce/tématu byly vybrány články, které o něm hovoří a je zde snaha načrtnout nejdůležitější úseky války očima

těchto médií, porovnat je mezi sebou a zároveň dát ucelený pohled na průběh tohoto konfliktu, jak ho média sledovala od začátku až do konce.

Deníky byly vybrány hledáním v mediálních online archivech tak, aby splňovaly kritéria potřebná k výzkumu, tedy politickou příslušnost, a aby byly regionální. Ze všech přečtených článků bylo okolo 80. těch obsahově nejdůležitějších a nejvíce vypovídajících o dané problematice vloženo do této práce. Z důvodu délky konfliktu a obsáhlosti deníků byly články vybírány metodou sondy v rámci právě vybraných důležitých událostí války a klíčových slov vztahujících se k tématu daných kapitol.

Historie deníků

Deníky, jak bylo řečeno, byly vybrány tak, aby pokryly politické spektrum tehdejší doby. Tedy jsou rozděleny na dva regionální, s příslušností k Republikánské a Demokratické straně a jedním více neutrálním deníkem. Vybrané deníky mají všechny dlouhou historii a hrály důležitou roli v mediálních dějinách své oblasti.

Winona Republican Herald byl založen ve Winoně ve státě Minnesota roku 1855 a je druhým nejstarším deníkem v tomto státě. Roku 1954 byl přejmenován na Winona Daily News. Altus Times Democrat byl založen roku 1901 ve městě Altus v Oklahomě a v roce 1928 sloučen s dalšími dvěma deníky. Roku 1984 byl přejmenován na Altus Times. Brooklyn Daily Eagle byl vydáván mezi lety 1841-1955 a po určitou dobu byl deníkem s největším oběhem v celém USA. Tyto vybrané deníky tvoří jádro mé práce.

Náklad novin v době 50. let není znám, ale alespoň pro představu měla v roce 2023 Winona náklad 1927 kusů denně, Altus 5000 kusů dle statistiky z roku 2010 a Brooklyn Daily Eagle (znovu vydáván od 90. let) pak 15 000 dle statistiky z roku 2017. Vzhledem k mnohem menšímu odběru novin v dnešní době byl náklad těchto deníků v době 50. let pravděpodobně značně vyšší.

Pro zjednodušení jsou jednotlivé deníky v textu psány zkratkou.

WRH – Winona Republican Herald

ATD – Altus Times Democrat

BDE – Brooklyn Daily Eagle

Počátek války

Osud Koreji byl již načrtnut v průběhu druhé světové války, kdy se Roosevelt a Stalin dohodli na spolupráci a diskutovali o její samostatnosti. Byla to čistě pragmatická dohoda, protože Roosevelt nepočítal s rychlým vítězstvím nad Japonskem a žádal o pomoc od Sovětského Svazu. Svržení jaderných bomb na Hirošimu a Nagasaki ovšem porážku Japonska značně uspíšilo, ale sovětská vojska si již s minimálním odporem probíjela cestu Mandžuskem a američtí stratégové se obávali, že by mohlo dojít k sovětské okupaci celé Koreje. Byl tedy přednesen plán na rozdělení poloostrova podél 38. rovnoběžky, Sověti souhlasili a obě strany tedy započaly spravovat svoji polovinu země.¹

Na Jihu byl dosazen Syngman Rhee, typický antikomunistický diktátor poválečné éry (lze nejlépe srovnat s Jižním Vietnamem), který tvrdě nakládal s odpůrci a komunisty. Prezident H. Truman i generál D. MacArthur (v té době americký guvernér Japonska) si byli vědomi jeho způsobu vlády a bylo jim jasné, že pomalu přetváří Jih v policejní stát. Kvůli hrozbě ze Severu, kde byl pod vedením sovětské okupační moci budován komunismus, však nedemokratické poměry na Jihu ignorovali. Dle rozhodnutí kongresu se roku 1949 americké jednotky postupně z Koreje stahovaly, přenechávaly její obranu nově vzniklé jihokorejské armádě (sovětské jednotky se stáhly již o rok dříve) a přešly na systém materiální podpory Jižní Koreje. Kongres ovšem nebyl politickým vývojem na Jihu nadšen, a proto vojenskou materiální pomoc pro Jižní Koreu neustále zdržoval.²

Vůdce Severu Kim Ir Sen, původně partyzánský vůdce bojující proti Japoncům, budoval komunistický Sever za pomoci SSSR. Také zároveň podporoval partizánské skupiny na Jihu s cílem svrhnout režim Syngmana Rhee. Díky materiální podpoře od SSSR a zkušenosti s bojem proti Japoncům získával Sever postupně výhodu.³

Kim byl pravděpodobně přesvědčen, že USA nezasáhne a snažil se získat podporu k invazi od svých spojenců. Stalin ho nejprve odmítl, ale později přislíbil podporu, pokud se přidá i Čína. Američtí zpravodajci již na začátku roku 1950 podávali zprávy o pravděpodobnosti útoku ze Severu, a to se také záhy potvrdilo. Spojené státy si chtěly udržet dohled nad Asií, Truman zároveň opovrhoval appeasementem 30. let a zastával názor, že ústupky SSSR a Severní Koreji by vedly k další světové válce. Někteří revizionističtí historici, jako například I. F. Stone,

---

¹ CATCHPOLE, Brian. *Korejská válka 1950-53*. Praha: BB art, 2003, s. 15-16.

² *Tamtéž*, s. 16-18.

³ *Tamtéž*, s. 16-18.

poukazovali na to, že USA velmi dobře věděly o severokorejském zbrojení, ale podcenili ho a nevěnovali mu dostatečnou pozornost i přes veškeré informace, které jim zpravodajci dodávali.⁴

Bývalý senátor a budoucí státní tajemník John Foster Dulles podnikl diplomatickou cestu do Jižní Koreji týden před samotnou invazí. Novinář, který s ním cestoval, poznamenal, že Rhee prosazuje militantní sjednocení Koreje a je schopen zaútočit na Sever, i pokud by to přineslo otevřený konflikt pro USA a komunistické země. Zmíněný novinář zde debatuje, zda přítomnost Dullese nemohla vyprovokovat Severokorejce. Jejich invaze ovšem již byla naplánována měsíce předtím kvůli jejich neúspěchu svrhnout režim Jihu pomocí guerillové války.⁵

25. června severokorejské jednotky překročily 38. rovnoběžku a započaly rychlý postup na jih. Málo početné, špatně organizované a vyzbrojené jihokorejské jednotky kladly slabý odpor a postupně byly drceny severokorejskými tanky následovanými elitními jednotkami pěchoty. Američané byli poněkud překvapeni, protože útok i přes zpravodajské informace nečekali a většina poradců nebyla nikde poblíž fronty.⁶

Truman, jak již bylo zmíněno se obával vypuknutí třetí světové války a také komunisty považoval za jednotnou skupinu, takže dle něj musel příkaz k útoku vydat sám Stalin. Reakce byla rychlá. Byl odsouhlasen přísun amerických sil z nejbližších základen a bombardování severokorejských letišť. Situace se i tak nadále zhoršovala.⁷

Jihokorejské jednotky měly kvůli špatnému výcviku a organizaci, nepopularitě Syngmana Rhee i mnoha armádních důstojníků, kteří původně sloužili v japonské armádě, z valné většiny minimální bojovou hodnotu. Velká část jich tak byla rozbita při prvním kontaktu s nepřítelem, což způsobilo rychlý pád Soulu. Docházelo i k povstáním některých jednotek, které odmítly bojovat a někdy i dezertovaly.⁸

Generál MacArthur byl značně nespokojen, americké jednotky byly až na výjimky zpohodlnělé ze služby v Japonsku a často i špatně vyzbrojeny, což zhoršovalo jejich bojeschopnost. Kvůli přílišnému optimismu a rasovým předsudkům někteří očekávali lehkou porážku Severokorejců. Tyto představy se však rychle zhroutily při prvním kontaktu s nepřítelem.

---

⁴ CATCHPOLE, Brian. *Korejská válka 1950-53*. Praha: BB art, 2003, s. 19-21;24.

⁵ CUMINGS, Bruce. In: *The korean war: a history*. New York: Modern Library, 2011, s. 6-9.

⁶ CATCHPOLE, Brian. *Korejská válka 1950-53*. Praha: BB art, 2003, s. 24-28.

⁷ *Tamtéž*, s. 24-28.

⁸ CUMINGS, Bruce. In: *The korean war: a history*. New York: Modern Library, 2011, s. 10-11.

Rychle nasazené americké jednotky se snažily získat čas pro přísun posil ze vzdálenějších základů a z USA. Zatím byly nuceny k ústupu severokorejskými tanky, které se jim nedařilo díky jejich zastaralé výzbroji porazit.⁹

Jak také můžeme vidět z novinových článků, oficiálně byl severokorejský útok prezentován jako překvapivý., Jako nečekané přepadení ze zálohy útok tlumočilo rovněž komuniké ministerstva i Komise Spojených národů pro Koreu. Jak ovšem poznamenává I. F. Stone, byly zde náznaky, že útok očekávan byl, pobočník ministra obrany dle něj v soukromém rozhovoru poznamenal, že invazi očekávali a poukázal na fakt, že byly připraveny lodě pro evakuaci amerických civilistů z Koreje.¹⁰

Dle Stona je dosti zarážející, že i přes údajné zprávy o přesunech severokorejských jednotek k hranicím nebyla učiněna žádná politická opatření, ani vydána prohlášení v novinách.¹¹

Již v květnu informovaly zdroje ze Soulu o přesunech severokorejských jednotek k 38. rovnoběžce a prezident Rhee žádal o vojenská letadla, neboť následující měsíce měly být pro budoucnost jižní Koreje klíčové. Je tudíž podivuhodné, že nepřišla ze strany Spojených států na tyto alarmující zprávy žádná vážnější reakce.¹²

Jihokorejské porážky tedy nezpůsobovaly překvapení z útoku, jako spíše špatné a nedostatečné vybavení, morálka a naprosto neadekvátní organizace jednotek. Zpravodajci o špatném vybavení informovali již v předchozích měsících, ale situace nebyla v čase invaze nijak zlepšena. Důležitou poznámkou také je, že jeden z dokumentů v rámci svazku ministerstva obrany White paper on Korea byl datován 24. června, tedy den před samotnou invazí.¹³

Stone a jeho pohled na počátek války nám podává zajímavý kontrast k dobovým médiím, která následovala vládní narativ.

---

⁹ CATCHPOLE, Brian. *Korejská válka 1950-53*. Praha: BB art, 2003, s. 24-28.

¹⁰ STONE, Isidor Feinstein. *The Hidden History of the Korean War*. 2. Monthly Review Press, 1952, s. 1-6.

¹¹ *Tamtéž*, s. 1-6.

¹² STONE, Isidor Feinstein. *The Hidden History of the Korean War*. 2. Monthly Review Press, 1952, s. 7-9.

¹³ *Tamtéž*, s. 7-9.

Cenzura a propaganda, jak fungovalo zpravodajství?

Před tím, než si chronologicky rozebereme pohled deníků na tento konflikt, je důležité se podívat, jak tato média fungovala, jakých informací se jim dostávalo a jakým způsobem pracovala propaganda a cenzura, která je ovlivňovala a omezovala.

Korejská válka byla posledním konfliktem, který byl většinou prezentován jen v tištěných médiích. Televize byla v počátcích a mělo ji jen velmi malé procento populace, reportáže také byly promítány ve filmových týdenících. Každopádně noviny a rozhlas byly obecně hlavním zdrojem informací. Rozhlas byl velmi diverzifikován, takže kromě novin zde bylo přirozeně mnoho hudby a zábavních programů. Proto noviny poskytovaly hlubší přehled, co se týče událostí a politiky.

V průběhu 50. let také docházelo k postupnému rozšíření televize, na jejích počátku ovšem stále byla poněkud luxusem a velká část veřejnosti se tak o válce mohla informovat jen prostřednictvím tištěných médií a rozhlasu. V této práci je věnována pozornost tisku, protože se dá lépe studovat a zachytit.

Televize se v průběhu války postupně více rozšířila, a hlavně v její druhé polovině se již objevují pořady zobrazující události z války a jednotlivé vojáky v ní bojující s cílem propojit obyvatelstvo s válkou a přiblížit jim ji. I přes to ale noviny zůstávaly hlavním médiem po celá 50. léta.¹⁴

V průběhu roku 1950 se počet amerických reportérů v Koreji vyšplhal z pěti na 238. Mezi velením a reportéry panovaly spíše špatné vztahy. Velení si stěžovalo na nedostatečnou cenzuru, která nezabránila ani tomu, aby se zprávy o vylodění v Inčchonu neobjevily v médiích dříve, než započalo samotné vylodění. Ke zpřísnění cenzury došlo po smrti generála Walkera a částečně i na vlastní žádost zpravodajů, kteří v rámci stávající sebecenzury často nevěděli, co by měli a neměli do svých článků psát. Reportéři se také někdy snažili získávat informace prostřednictvím kontaktu s reportéry z druhé strany, což velení odsuzovalo obzvláště kvůli risku prozrazení informací nepřátelské straně.¹⁵

Propaganda vždy mířila dvěma směry, jedním vůči nepříteli a jedním vůči vlastní populaci. Správná volba propagandy vůči vlastnímu obyvatelstvu může rozhodnout výsledek války a jedním z hlavních důvodů například amerického fiaska ve Vietnamu byla ztráta veřejné

---

¹⁴ CASEY, Steven. In: *Selling the Korean War*. New York: Oxford University Press, 2008, s. 311-313.

¹⁵ DVORCHAK, Robert J. *Korejská válka 1950-1953: dějiny konfliktu očima korespondentů Associated Press*. Brno: Jota, 1996, s. 214-216.

podpory. Pro vládu je nutné vždy legitimizovat válku a udržet obyvatelstvo při názoru, že konflikt je nevyhnutelný a je v jeho zájmu.

Americké obyvatelstvo většinou nebylo válkou výrazně ovlivněno a nemělo znalosti o oblasti konfliktu ani žádnou vazbu na ni, tudíž bylo pro vládu snazší je propagandou ovlivnit a prosadit své narativy. Jediní Američané v oblasti konfliktu byli většinou příslušníci armády. Informace z armádního prostředí je snadné filtrovat či utajit. Pro porovnání, za války ve Vietnamu se nám objevuje více nefiltrovaných reportáží a zpráv a společnost je také silně ovlivněna televizními přenosy, které lépe ukazují realitu bojů.

Byly vytvořeny zákony, které měly vládě znemožnit distribuci propagandy určené pro zahraniční účely vlastnímu obyvatelstvu (propaganda pro domácí prostředí byla mírnější a samozřejmě orientována specificky na to, co americké obyvatelstvo ovlivní nejvíce). Zákon se ale plně nevztahoval na ministerstvo obrany. Nařízení Spojených národů také omezovalo použití propagandy s cílem vedení války (ofenzivní propaganda podporující válku) a požadovalo od všech signatářů zákaz takovýchto praktik. Spojené státy i přes svůj status signatáře odmítly souhlasit s tímto nařízením. Jedním z důležitých způsobů propagandy bylo vystrašit obyvatelstvo. Hrozba globální války, svržení jaderných bomb či rozšíření komunismu byly symbolem počátku studené války a obzvláště pak 50. let. Strach z nepřítele a z jaderné války byl nejlepším způsobem, jak si zajistit podporu obyvatelstva v boji proti této hrozbě.¹⁶

Samozřejmě propagandu nepředstavují jen lživé manipulace. Z velké části bylo hlavně jejím úkolem povzbudit v americkém obyvatelstvu patriotismus a vysvětlit mu nutnost a správnost této války, a zároveň ukázat špatnost nepřítele, proti kterému USA bojují (samozřejmě, že i do tohoto mohou v případě potřeby být zapracovány lži a manipulace). Propagandu přímo či nepřímo využívá každý politický režim a má mnoho podob. Nejlépe tuto dobovou propagandu popisuje právě kniha *Selling the Korean War* od Stevena Caseyho.

Pro porovnání je dobré nahlédnout i na to, jak vypadala propaganda přímo na korejském bojišti a jak se využívala vůči nepříteli.

Letáková válka byla jedním z nejrozšířenějších způsobů propagandy. Severní Korea se snažila podkopat důvěru vojáků a hrát na jejich city (touha po návratu k rodině atd.). Státy válčící pod vlajkou OSN pak hlavně zdůrazňovaly svoji převahu ve zbraních a technice. Specifické letáky například ukazovaly turecký útok bajonety, který měl zastrašit nepřítele. Po rozdrčení turecké

---

¹⁶ Seagren, Chad W., and David R. Henderson. "Why We Fight: A Study of U.S. Government War-Making Propaganda." *The Independent Review*, vol. 23, no. 1, 2018, pp. 69–90.

brigády ovšem čínští vojáci tyto letáky pokládali za lež. Jak je možno vidět, pravda se zaměřením na specifická fakta či události není vždy nejlepší propagandistickou volbou, protože při změně tohoto faktu může ztratit svoji věrohodnost a účinek. Např. právě glorifikace tureckých jednotek ztratila na propagandistické hodnotě po jejich porážce a Severokorejci ji již nebrali vážně. OSN se zaměřila hlavně na psaní obecné pravdy, tedy informací, které lze těžko nějakým způsobem vyvrátit.¹⁷

Neúspěšné byly rovněž letáky, které se snažily čínské vojáky přesvědčit, že válka je důsledkem Stalinova ruského imperialismu, který je jen využívá. Indoktrinovaní čínští vojáci ovšem věřili, že Stalin je velkým přítelem Číny a Mao Ce-Tunga a někteří se mylně domnívali, že bojují v Mandžusku, které bylo napadeno OSN.¹⁸

Čínské letáky byly velmi propracované. Hlavně se tázaly, proč zde Američané bojují, proč zde pokládají své životy, zatímco váleční spekulanti si užívají s jejich dívkami a rodiče se modlí za jejich návrat domů. Byla zde zejména snaha přimět je sliby o dobrém zacházení a lékařské péči k tomu, aby se vzdali. V letáčích se psalo o zrádném kapitalismu a boháčích, co profitují z války a posílají tyto obyčejné hochy zemřít v cizí válce. Letáky tak sdělovali, že Číňané nechtějí být nepřáteli obyčejných Američanů, kteří nemají důvod zde umírat. Místo toho by se měli čínští i řadoví američtí vojáci spojit proti kapitalistům jako společnému nepříteli. Letáky zaměřené vůči Britům se snažily na své čtenáře působit přesvědčováním, že USA ničí britské impérium.¹⁹

Letáková propaganda a časopis *Mír* však na vojáky neměly účinek. Američanům paradoxně poskytovaly materiál zpravodajské hodnoty, protože se z nich dal vyčíst čínský způsob uvažování a čeho se Číňané obávají.²⁰

Veřejnosti se dostávalo pouze informací z amerických médií, takže zde nebyla možnost rozšířit si přehled. Společnost podporovala tento boj proti komunismu, i když nastaly jisté krize v této podpoře s postupem války, o kterých budu později hovořit. Oproti tomu socialistické země se snažily o konfliktu psát co nejvíce a využít ho k propagandě. Lidé se obávali, aby konflikt nepřerostl v jadernou válku a konflikt globálního rozměru. S tím byly také spojeny odmítavé postoje některých členů americké i zahraničních vlád k ofenzivě jednotek OSN na Sever.

---

¹⁷ CATCHPOLE, Brian. *Propaganda a veřejné mínění. Korejská válka 1950-53*. Praha: BB art, 2003, s. 245-258.

¹⁸ *Tamtéž*, s. 245-258.

¹⁹ *Tamtéž*, s. 245-258.

²⁰ *Tamtéž*, s. 245-258.

Populace USA ovšem víceméně jednohlasně stála za názorem, že komunisté byli v této válce agresory a většinou podporovali angažmá v konfliktu i přes určité výkyvy v rámci krizového období okolo vstupu Číny a ústupu OSN.²¹

Pro kontextualizaci je důležité se podívat, jak se jednotlivé noviny snažily prokázat lživost nepřátelské propagandy. Článek v BDE 1. srpna 1951 komentuje zprávy, které se v posledních dnech objevily v sovětském zpravodajství, zprávy o chudobě, dětské práci a vysoké kriminalitě v kapitalistických zemích, která měla být znakem rozpadajícího se prohnílého systému. Americký list upozorňoval na zavádějící způsob sovětského zpravodajství, které mělo podle amerického autora ovlivnit demokratické země a vzájemně je zneprátnit. Například když sovětský tisk hovořil o tom, že USA chtějí obnovit japonský militarismus, anebo že chtějí okupovat Skandinávii atd. Podává také poměrně detailní popis, jak celkově byla propaganda v SSSR připravována, jak celý systém fungoval v rámci zpravodajství a cenzury.²²

Přes oběti podstoupené válčenými zpravodajci se nedařilo veřejnost upoutat k válce déle než dva roky. Veřejné mínění odsoudilo některé akce Jihu poté, co se objevily zprávy např. o tom, jak se Rhee choval k politickým odpůrcům. Obyvatelé se zajímali více o ekonomiku a o to, co je přímo ovlivňovalo, než o vojenskou situaci jako takovou. Média o válce psala postupně stále méně.²³

Po ustálení fronty se také změnila situace médií. Nejznámější a často také kontroverzní zpravodajové se z Koreje vrátili zpět do USA, protože již neprobíhaly žádné velké bitvy a podobné události, a tudíž nebylo tolik o čem psát. Armáda teď také měla možnost více kontrolovat, kde se zpravodajové pohybovali. Z toho důvodu se často novináři nemohli dostat do oblastí přímého boje a frontové linie obecně, jako tomu bývalo v předchozích letech. Díky tomu zprávy o válce již tak často necharakterizují obsáhlé články barvitě popisující urputné bitvy a boje, jak tomu bývalo v počáteční fázi války.²⁴

Pokud se podíváme na WRH, můžeme jasně vidět tento vývoj. První rok války je charakterizován tučnými nadpisy na první straně hovořícími o nejnovějším vývoji ve válce a v textu článků barvitě popisujících právě probíhající boje. Pokud se ale podíváme na čísla z pozdějších let války, Korea se mnohdy na hlavním titulku neobjevuje a často, pokud ano, tak

---

²¹ CATCHPOLE, Brian. Propaganda a veřejné mínění. *Korejská válka 1950-53*. Praha: BB art, 2003, s. 245-258.

²² GONZALES, Donald J. Propaganda a Potent Weapon for Soviet. *Brooklyn Daily Eagle*, 1951, 19.1.1951.

²³ *Tamtéž*, s. 245-258.

²⁴ CASEY, Steven. In: *Selling the Korean War*. New York: Oxford University Press, 2008, s. 307-308.

ve spojitosti s diskusemi o obavách z jaderné války. Je zde jasně vidět nárůst nezájmu a opomíjení války obzvláště po jejím zabřednutí do pozičních bojů. Média se zajímala především o velká vítězství a ofenzivy, které charakterizovaly roky 1950-51.

V článcích se většinou vyskytují opakující se propagandistické pojmy, nejdůležitějším je název, kterým označují komunisty slovem the reds (rudí). Tento název je obecně používán pro všechny komunistické režimy, takže pokud chceme vědět, o kterém se zrovna hovoří, musíme tak vyčíst z kontextu článku, protože se málokdy uvádí jejich pravé jméno. Například místo Severovietnamci jsou to rudí v Indočíně atd...

Články také často poukazují na hrozbu šíření komunismu, hlavně pak možnost čínské invaze na Formosu (Taiwan) a dokonce se zde hovoří i o možnosti japonské komunistické revoluce a invazi japonské lidové armády s pomocí SSSR. Toto je označováno za doslova noční můru, protože kvůli zapojení do Korejské války by americká armáda nemohla efektivně zasáhnout.²⁵

V novinách vždy visí hrozba jaderné války a zdůrazňují zde neustálé přípravy na jaderný konflikt, ale také fakt, že Spojené státy nehodlají shodit jadernou bombu, pokud tak Východ neučiní jako první. Také se v denících píše o zpřísnění zákonů proti špionáži a monitorování cizinců a komunistických organizací. Dle článku mělo vyjádření prezidenta Trumana za cíl zablokovat vydání nové legislativy nesoucí jméno Republikánské strany.²⁶

V průběhu října 1950, noviny obecně psaly o válce jako o hotové věci s jistým vítězstvím pro síly OSN. Vojska měla být evakuována do Japonska a zpět domů, některé americké jednotky měly být doma již na Den díkuvzdání a kontrola měla být převzata jihokorejskými jednotkami. Informace a svědectví získané od některých severokorejských zajatců sice již hovořily o přítomnosti čínských jednotek na severu, ale nebyla jim přikládána velká důvěryhodnost, obzvláště ze strany MacArthura. Válka byla považována téměř za ukončenou, což se záhy ukázalo jako mylný názor. Můžeme vidět jistý rozdíl mezi pohledem deníků na tyto zprávy. Například ATD psal, že čínské jednotky pravděpodobně překročily hranici a střetávají se s jihokorejskými, zatímco WRH považoval zprávy o čínských jednotkách za nedůvěryhodné.²⁷

Armádní cenzura v průběhu korejské války nebyla úplná, neboť mohla kontrolovat pouze korespondenty v Koreji a Japonsku, ale neměla žádnou moc nad novinami a jednotlivci ve

---

²⁵ ALSOP, Stewart. A-Bomb May Make Russ Think. *Winona Republican Herald*, 1950, 2.8.1950.

²⁶ WASHINGTON AP. Truman Urges Tighter Law On Espionage. *Tamtěž*, 1950, 8.8.1950.

²⁷ Chinese Fire On U.S, Planes Along Border. *Tamtěž*, 1950, 24.10.1950.

LAMBERT, Tom. Chinese Reds Reported With Korean Units. *Tamtěž*, 1950, 27.10.1950.

South Koreans Reported At Border Of Manchuria. *Altus Times-Democrat*, 1950, 26.10.1950.

Spojených státech. Pokud se tedy podařilo obejít cenzory a dostat informaci do USA, bylo těžké ji pak nějakým způsobem zastavit. MacArthur hned po začátku konfliktu poznamenal, že nechce obnovit cenzuru tisku tak, jak existovala za druhé světové války, ale chce, aby tisk ustanovil dobrovolnou cenzuru, která zaručí, že se nepřítel nebude moci zmocnit žádných strategicky důležitých informací. Slovo cenzura nebylo v MacArthurově slovníku, ctil svobodu slova a tisku, která dle něj byla nedílnou součástí demokracie.²⁸

Toto bylo zajímavou změnou oproti období druhé světové války, kdy i MacArthur udržoval přísnou cenzuru a často jediné zprávy pocházely z jeho oficiálních komuniké. Po pěti letech v Japonsku a debatách o svobodě tisku se jeho názory poněkud uvolnily a také se snažil ukázat světu rozdíl mezi nepřátelskými komunisty a americkou demokracií, s čímž také souvisela právě svoboda tisku. Mělo to ale také praktický důvod, protože armádní úřad pro veřejné informace v Tokiu neměl na úplnou cenzuru a kontrolu personál a stávající personál byl zaneprázdněn odpovídáním na otázky novinářů a zajišťováním jejich přepravy do Koreje.²⁹

MacArthur ovšem velmi rychle začal přehodnocovat své nařízení, protože reportáže novinářů poněkud podlamovaly morálku vzhledem k mnoha porážkám a chaosu počáteční fáze války, o které psaly. MacArthur si stěžoval, že někteří reportéři zmínili pohyby amerických jednotek či nadsadili bojové ztráty, také došlo k vyhoštění několika reportérů z Koreje. Jejich reportáže nebyly lživé, ale dle velení příliš podlamovaly morálku vojáků OSN a povzbuzovaly nepřítele kvůli popisu bojových útrap vojsk Spojených národů. Reportéři buďto měli možnost řídit se podle pokynů MacArthura a jeho štábu a občas od nich dostat nějaké lepší informace anebo jít na vlastní pěst a snažit se psát i o více nežádoucích věcech, čímž riskovali jistou šikanou a tresty ze strany MacArthurova štábu.³⁰

Problémem "dobrovolné" cenzury bylo, že armáda nedávala přesné pokyny, co je a co není užitečné pro nepřítele a o čem se nemá psát, což dále jen vzbuzovalo zmatení a nejistotu mezi reportéry, také díky již zmíněným vyhoštěním ze země.³¹

---

²⁸ FAZIO, Daniel. "Censorship in the Korean War: Press - Military relations, June 1950 - January 1951." *Australasian Journal of American Studies*, vol. 26, no. 2, 2007, pp. 1–19.

CASEY, Steven. In: *Selling the Korean War*. New York: Oxford University Press, 2008, s. 45.

²⁹ CASEY, Steven. In: *Selling the Korean War*. New York: Oxford University Press, 2008, s. 46-47.

³⁰ FAZIO, Daniel. "Censorship in the Korean War: Press - Military relations, June 1950 - January 1951." *Australasian Journal of American Studies*, vol. 26, no. 2, 2007, pp. 1–19.

CASEY, Steven. In: *Selling the Korean War*. New York: Oxford University Press, 2008, s. 48.

³¹ FAZIO, Daniel. "Censorship in the Korean War: Press - Military relations, June 1950 - January 1951." *Australasian Journal of American Studies*, vol. 26, no. 2, 2007, pp. 1–19.

Reportéři byli varováni, aby nezmiňovali žádné citlivé informace ani nic, co by mohlo podpořit morálku nepřítele. Ostrá či neopodstatněná kritika armády a velení byla také zakázána. Velení poznamenalo, že je možné nechat si své články zkontrolovat, aby novináři předešli jakékoliv chybě z nevědomosti.³²

Vylodění v Inčchonu bylo tak špatně utajeno, že se mu přezdívalo "Operation Common Knowledge" (Operace obecná vědomost).³³

Po vstupu Číny do války a ústupu vojsk OSN MacArthur započal pomalu zpříšňovat cenzuru, protože dle jeho názoru nekontrolovaný přísun informací z Koreje podlamoval morálku obyvatelstva. Postupně byla zavedena cenzura a články byly prověřovány a v případě podezření z porušení nařízení byl vybraný článek zaslán na MacArthurovo velitelství. Oficiálně byla cenzura pod dohledem armády zavedena 21. prosince 1950.³⁴

Hned po zavedení cenzury ovšem došlo ke kauze, kdy přes výslovný zákaz reportéři oznámili smrt generála Walkera, což způsobilo další utahování cenzury a omezení reportérů jen na dva kontrolované telefony ve štábu armády.³⁵

Korea byla zemí neznámou americké veřejnosti a reportéři se kromě popisu bojů snažili přiblížit ji americkému obyvatelstvu. Psaly se i články informující o korejském obyvatelstvu, jeho zvycích, vzhledu, také popisovaly krajinu a představovaly tamní klima, průmysl, přírodní zdroje a podobně.³⁶

Dostávat zprávy z korejského bojiště bylo složité, neboť všechny musely jít skrze Tokio, kde působila armádní cenzura a k dispozici bylo jen několik telefonních linek, které často byly obsazeny armádou. Pohybovat se po bojišti, aby bylo možné vůbec nějaké zprávy získat, bylo také dosti problematickou záležitostí.³⁷

Zpříšňující se cenzura neodradila některé reportéry od psaní o událostech a informacích, které by cenzurou neprošly, i když výrazně ztížila jejich odesílání.³⁸

---

³² FAZIO, Daniel. "Censorship in the Korean War: Press - Military relations, June 1950 - January 1951." *Australasian Journal of American Studies*, vol. 26, no. 2, 2007, pp. 1–19.

³³ *Tamtéž.* s. 1-19.

³⁴ *Tamtéž.* s. 1-19.

³⁵ *Tamtéž.* s. 1-19.

³⁶ Choi, Suhi. "The Repertoire, Not the Archive: The 1950 'Life' and 'Time' Coverage of the Korean War." *Media, War & Conflict*, vol. 8, no. 2, 2015, pp. 264–280.

³⁷ *Tamtéž.* s. 264-280

³⁸ Choi, Suhi. "The Repertoire, Not the Archive: The 1950 'Life' and 'Time' Coverage of the Korean War." *Media, War & Conflict*, vol. 8, no. 2, 2015, pp. 264–280.

V BDE můžeme 19. ledna 1951 dohledat zajímavý článek, který řeší otázku nově zavedené přísné cenzury. Článek se odkazoval na text uveřejněný v Trade Magazine, který kritizoval onu novou cenzuru a citoval MacArthurovu odpověď, že cenzura byla zavedena na požadavek médií samotných (což z valné většiny bylo pravdou). Někteří představitelé deníku poznamenali, že neprosazovali plnou vojenskou cenzuru, ale jen požadovali asistenci od armády, tudíž tato situace způsobila menší rozepře mezi médii a MacArthurem.³⁹

Mnoho zpravodajů postupovalo spolu s vojáky na frontové linii a trávilo s nimi veškerý čas, účastnili se vylodění v Inčchonu i padákových výsadek a dalších operací, díky čemuž se čtenářům dostaly detailní reportáže z pohledu vojáka.⁴⁰

Kvůli McCarthysmu se nestávalo, že by některý novinář psal proti válce. Jistá kritika se vyskytovat mohla, ale protiválečné články se neobjevovaly, neboť válka v Koreji byla jednoznačně rámována jako obranná válka proti komunismu. Novináři se také nejspíše obávali, že při vybočení by byli zdiskreditováni, což byla reálná hrozba. S detailem byly obzvláště popisovány zločiny páchané Severokorejci na zajatcích i obyvatelstvu s jistou analogií nacistických zločinů, občasně se ale objevily i články o brutalitě Jihokorejců, i když ve velmi malém měřítku.⁴¹

Civilní obyvatelstvo z valné většiny nemluvalo anglicky, tudíž nenajdeme reportáže hovořící o válce z jejich pohledu, ale jen se dočteme o jejich chování a davech, které údajně nadšeně vítaly americké jednotky postupující na sever. Dále také popisovaly proudy uprchlíků a utrpení civilního obyvatelstva, které američtí vojáci spatřili.⁴²

Noviny místy samy hovořily o cenzuře, i si na ni jistým způsobem stěžovaly. Např. po komunistické ofenzivě, která započala 22. dubna 1951, tedy pár měsíců po zavedení úplné cenzury, ve článku uveřejněném 23. dubna WRH píše, že z důvodu cenzury byly zprávy o ofenzivě zdrženy o 14,5 hodiny a ty informace, které poté dorazily, podávaly jen útržkovitý přehled o bitvě.⁴³

O podobě cenzury před jejím zpřísněním se také můžeme dočíst v článku Daily Eagle z 2. července 1950. Ten přiznával, že zprávy se podřizují sebecenzuře, neboli takzvané

---

³⁹ Mac Says Press Asked Censorship. *Brooklyn Daily Eagle*. 1951, 19.1.1951.

⁴⁰ Choi, Suhi. "The Repertoire, Not the Archive: The 1950 'Life' and 'Time' Coverage of the Korean War." *Media, War & Conflict*, vol. 8, no. 2, 2015, pp. 264–280.

⁴¹ *Tamtéž.* s. 264–280.

⁴² *Tamtéž.* s. 264–280.

⁴³ CLEMENTS, Olen. Allies Roll With Punch in North Korea. *Winona Republican Herald*. 1951, 23.4.1951.

gentlemanské dohodě, což znamená, že nejsou vydávány detailnější zprávy o specifických jednotkách a často ani nejsou udávána jména některých bojišť. Návrat MacArthura z Koreje do Japonska dle jeho rozkazu měl být hlášen až 24 hodin po jeho návratu, ale jak noviny píší, informace se často dostaly na veřejnost i přes tyto dohody a nařízení.⁴⁴

Špatnou cenzuru prvního roku války, zapříčiněnou právě zmíněnou sebecenzurou, která ne vždy byla plně dodržována si můžeme ilustrovat na některých článcích. Tak třeba WRH 16. září píše o bojích v Soulu a popisuje obsazení letiště a počátek nové ofenzivy v oblasti, jakým způsobem ofenziva pokračuje a v jakém bodě fronty je momentálně nejúspěšnější a kde se nejlépe daří postupovat do nepřátelského území. Takovéto informace, i když zrovna nepodávají přesný seznam jednotek účastnících se bojů, mohou stále být přínosné pro nepřítel, pokud jsou vydány příliš brzy, neboť díky tomu může posílit nejvíce ohrožené úseky fronty.⁴⁵

V průběhu 1950 unikalo nejvíce nefiltrovaných zpráv z války díky špatné a skoro neexistující cenzuře, podává nám náhled na detaily bojů a celkový vývoj konfliktu. S postupným nástupem cenzury se detailnost zpráv postupně snižuje a často se v denících objevují se zdržením. Také se již moc nedovídáme o politicky citlivých informacích, obzvláště pokud vrhaly špatné světlo na jihokorejský režim.

Musíme si uvědomit, že i přes špatnou vojenskou cenzuru v Koreji/Tokuu stále probíhala cenzura na několika rovinách. Díky McCarthysmu a obecně politické atmosféře této doby se nedostávaly do novin politické články, které by byly levicově zaměřeny, nebo se snažily, jakkoliv pozitivněji hovořit o nepříteli (komunistických zemích), neboť autoři i redakce si uvědomovaly následky které by to mohlo přinést. Tudíž většina nevhodných informací, které unikly a byly otištěny, byly hlavně vojenského/strategického charakteru. Informace o zločinech Jihu byly také velmi rychle zakázány a cenzurovány. Toto je zobrazeno v kapitole o válečných zločinech. Média také občas otiskovala články ze sovětských novin, aby americká společnost mohla vidět, jak je USA pošpiňováno komunistickými médii.

---

⁴⁴ UNITED PRESS. Gentleman's Pact Binds War Scribes. *Brooklyn Daily Eagle*. 1950, 2.7.1950.

⁴⁵ ERICKSON, Leif. Tank-Led Assault Pierces Seoul. *Winona Republican Herald*. 1950, 16.9.1950.

Invaze v médiích

Již v pondělí 26. června, tedy den po začátku invaze, oznamoval WRH na své titulní straně článkem „Red invaders‘ tanks reach Seoul“, že tanky rudých útočníků dosáhly Soulu. Článek popisuje boje kolem Soulu, přípravy na evakuaci americké ambasády a dále se především věnuje dalším přípravám na obranu. Generál MacArthur okamžitě započal s přípravami pomoci pro Jižní Koreu, zatím co dle novin si Severokorejci probíjeli poměrně snadno cestu k Soulu nejen díky vojenské převaze ale také díky hluboké demoralizaci jihokorejských jednotek. Nad Soulem mezitím probíhaly vzdušné souboje mezi stíhacími letouny americké a sovětské výroby. Zajímavé je, že zde noviny referují v jedné části článku o zemi ne jako Korejské republice, ale Spojenými státy podporované Korejské republice, což se může zdát poněkud zbytečné, ale pokud si uvědomíme znalosti o zahraniční politice a geografii, které v té době pravděpodobně měl průměrný Američan, takováto podrobnější vysvětlení dávají smysl.⁴⁶

Noviny sdělovaly, že prezident Truman veřejně odsoudil nezákonnou akci Severokorejců a přislíbil podporu Spojených národů. To spustilo všeobecnou diskusi o tom, do jaké míry jsou Spojené státy momentálně schopny materiálně podpořit Jihokorejce. Zajímavé jsou také nejrůznější krátké vložky, jako například zpráva z Velké Británie, kde konzervativní člen parlamentu Peter G. Roberts přednesl návrh na svržení jaderné bomby na Severní Koreu.²⁶

Dalo by se říct, že již první den je pohled na události poměrně objektivní. Ukazuje se zde průběh invaze, porážky jihokorejských jednotek a obavy z pokračující ofenzivy, zároveň ale je obsažen i jistý optimismus kvůli připravovaným obranným protiopatřením. Jako poslední je ukázána i rychlá zahraniční reakce na útok. Špatná morálka, výzbroj a překvapení z útoku jsou udávány jako hlavní důvody porážek. Důvod špatné morálky není diskutován.

V dalším krátkém článku na 9. straně, napsaném D. Mackenziem, specialistou Associated Press pro zahraniční styky je také položena otázka, jaké by mohly být motivy Číny a Sovětského svazu. Mackenzie píše, zda invaze na jih Koreje nemá jen odvést pozornost od jiných připravovaných ofenziv, či jestli není hlavním úkolem získat pro komunistické síly vedené SSSR novou základnu ve strategické oblasti. Také zde autor zhodnocuje strategický význam Korejského poloostrova. Toto zhodnocení je propojeno s diskusí o rusko-japonské válce, která byla vedena právě z důvodu toho, že Japonsko Koreu považovalo za dýku ve svých zádech. Američtí stratégové mezitím debatovali, do jaké míry se Sovětský svaz angažoval v invazi a

---

⁴⁶ Red Invaders Tanks Reach Seoul. *Winona Republican Herald*. 1950, 26.6.1950.
Use of Atom Bomb Sought. *Tamtéž*. 1950, 26.6.1950.

předpokládali, že jedním z cílů bylo také vyzkoušet sílu „svobodného světa“ v otevřeném boji.⁴⁷

ATD vesměs píše stejné zprávy o invazi (neutváří žádné přehnané závěry a snaží se prezentovat fakta o průběhu bojů a pouze spekuluje o některých možnostech), ale jednou ze zajímavých poznámek je, že republikáni v Senátu se nechtěli zapojit do války na pomoc Jižní Koreji, což evokuje pokus nějakým způsobem ukázat opozici v horším světle.⁴⁸

Rozdíl mezi demokratickými a republikánskými novinami tkvěl nikoliv ve výběru informací a v jejich podání, ale ve zhodnocení vyhlídek na další průběh války. Demokratický list neprojevoval na rozdíl od republikánských novin takový optimismus. Předpokládají pád Soulu v rozmezí jednoho až dvou dnů a hovoří o rozsáhlých úspěších severokorejské ofenzivy, obklíčení Soulu a útěku jihokorejské vlády dále na jih.

Komise Spojených národů v Koreji sděluje své obavy, že Severokorejci možná dokončí obsazení Jihu v několika dnech. Opět zde přetrvávají obavy, že je to pokus postupně okupovat celou Asii a rozšířit komunismus.

Pokud se podíváme na politiku obou zemí, i tyto články, je jasné, že vůdcové zneprátelených států prosazovali politiku sjednocení poloostrova, který byl defacto uměle rozdělen. Takže invaze z jedné či druhé strany dávala naprostý smysl a v případě Číny a SSSR by podpořila jejich ambice a napomohla k šíření komunismu a získání nových strategických pozic. Hlavně pak pro šíření komunismu v celém zbytku Asie.

Ve svém vydání z 27. června WRH řeší hlavně materiální a leteckou podporu Jihu a také námořní ochranu Formosy (Taiwanu) pod podmínkou, že čínští nacionalisté zastaví jakoukoliv válečnou činnost vůči ČLR. Také hovoří o zvýšené materiální podpoře ze strany USA jak pro ČLR, tak pro Francouze v Indočíně. Dále rozebírá průběžnou evakuaci amerických občanů, přičemž je v tomto článku také zpráva o čtyřech severokorejských stíhacích letounech, které byly sestřeleny Američany při pokusu evakuaci narušit.⁴⁹

Noviny v těchto dnech jasně ilustrují obrat americké politiky, neboť proti předpokladům Východního bloku USA okamžitě zesílily podporu všech spojenců v Asii a úplně znemožnily

---

⁴⁷ MACKENZIE, D. Russ Aims In Korea Criticized. *Winona Republican Herald*. 1950, 26.6.1950.

⁴⁸ Chief Promises Full Support Of Invaded Sector. *Altus Times-Democrat*. 1950, 26.6.1950.

⁴⁹ WASHINGTON AP. U.S. Ships, Planes To Aid Korea; Pacific Line Drawn Against Reds. *Winona Republican Herald*. 1950, 27.6.1950.

předpokládanou invazi na Formosu, kde předtím Čínská republika dostávala jen minimální podporu americké vlády.

28. června se již dovídáme o pádu Soulu. WRH také rozebírá článek ze sovětské Pravdy, který kritizoval USA a obviňoval je z agrese jak na Formose, tak v Koreji a tázal se, kdo jim dal oprávnění takto činit. Tyto články tak čtenářům dávaly náhled na sovětskou propagandu s jejími narativy, kterou se snažila prezentovat své veřejnosti. Kromě poznámek doplňujících výroky sovětského tisku je zde především poznámka, že článek v pravdě byl nejspíše vydán před odsouhlasením rezoluce OSN a z toho důvodu Pravda obviňovala USA z vedení války bez souhlasu Spojených národů.⁵⁰

Zajímavý je článek na straně 11 od Jamese Marlowa z Washington AP, který rozebírá historii Koreje, zejména japonskou okupaci, kterou částečně také způsobila politika USA, a pak druhou světovou válku a následné rozdělení a vznik nynějších států. Článek také hovoří o pokusech o sjednocení a komunistické nevoli se čemukoliv podřídít, rozebírá diskuze o sjednocení a „ruském“ zákazu vstupu na území Severu pro komisi OSN a postupný konec pokusů o kompromis a vytvoření dvou vlád. Článek je velmi zajímavý a podává dobrý vhled, který pomáhá pochopit situaci, která v Koreji právě probíhala.⁵¹

Samozeřejmě jako vždy je nutno tyto články brát s rezervou, neboť obhajují, či příliš hluboce nezmiňují, režim Syngmana Rhee a nehovoří o možnosti svobodných voleb, či alternativy pro korejský lid. Dá se říci, že jsou vždy psány z pohledu amerických politických a ekonomických zájmů v oblasti.

U článku v ATD si hned můžeme všimnout jiného výběru slov, zatímco WRH vždy používá slovo reds (rudí), ATD píše „Commies capture Seoul“ (Komouši obsadili Soul), slovo komouš je více lidový výraz, který se v médiích vidá méně a všechny deníky z valné většiny používají výraz rudí, až na občasné výjimky jako je tato. Jinak se obecně zmíněný článek také zaobírá pádem Soulu a leteckými útoky. Dle zpráv pád Soulu prvně ohlásilo propagandistické rádio Severokorejců, které bylo okamžitě v Soulu spuštěno. Popisován je zde také útek amerických poradců, kteří se po vyhození mostů do povětří, museli přebrodit a přeplavat na druhou stranu

---

⁵⁰ BRINES, Russel. Reds Take Seoul; U.S. Jets Attack. *Winona Republican Herald*. 1950, 28.6.1950.

GILMORE, Eddie. Pravda Charges U.S. With Aggression. *Tamtéž*. 1950, 28.6.1950.

⁵¹ MARLOW, James. Defense, State Departments Sponsored Splitting of Korea. *Tamtéž*. 1950, 28.6.1950.

řeky Han, přičemž zde došlo ke zranění dvou zpravodajů. Dle mluvčího americké armády Jihokorejci ustupují spořádaně a nepříteli se daří držet na sever od řeky Han.⁵²

ATD zde také hovoří o útocích sovětského tisku a rozhlasu vůči Trumanovi a USA, kde je válka označena za agresi USA a Jihokorejců, kteří prý zaútočili první. Článek spekuluje o tom, jestli SSSR pošle do boje vlastní jednotky, což by znemožnilo lokalizaci konfliktu a pravděpodobně započalo třetí světovou válku. Na 6. straně je pak poznamenáno, že byly načrtnuty plány na přidělový režim, pokud by korejský konflikt zatáhnul USA do opravdové války. Tyto výše zmíněné články dobře ilustrují napjatou situaci v tomto období, spojenou s rudým strachem a hrozbami třetí světové války a možnosti jaderného konfliktu, který se jevil jako reálná hrozba.⁵³

BDE píše, že dle zpráv z fronty Soul padl, došlo k rozložení fronty a rozbité jihokorejské jednotky utíkají v beznadějném zmatení, zatímco Severokorejci jsou již deset mil za Soulem. To kompletně bořilo tehdejší vyjádření americké armády, že ústup probíhá spořádaně a bez větších problémů. Jasně na tomto příkladu můžeme vidět rozdíl mezi narativem, který se snažila prezentovat armáda a realitou, kterou prezentovaly cenzurou nijak neomezované sdělovací prostředky.⁵⁴

Zajímavá je také poznámka k vyjádření státního průmyslového komisaře (state industrial commissioner) E. Corsiho o situaci v Koreji, že současná situace je produktem americké politiky, která léta sponzorovala zkorumpovanou a nepopulární čínskou vládu, čímž uvrhla Čínu do rukou komunistů. Takový názor v této době zazníval výjimečně a vyčníval tak z obvyklé rétoriky boje proti komunismu všemi prostředky, což také znamenalo podporu Kuomintangu, jako jednoho ze hlavních odpůrců komunismu.⁵⁵

WRH pak 29. června psal, že dle informátorů v Japonsku již byly některé americké pozemní jednotky uvedeny do stavu pohotovosti, ale to, jestli budou vyslány do Koreji, nebylo potvrzeno. Dále hovořil o návrhu Republikánské strany na zavedení registrace komunistů, která by umožnila jejich kontrolu a znemožnila jim získat jakákoliv vládní pracovní místa.⁵⁶

---

⁵² Commies Capture Seoul. *Altus Times-Democrat*. 1950, 28.6.1950.

⁵³ Soviet Press Charges U.S. As Aggressor. *Tamtéž*. 1950, 28.6.1950.

Rationing And Control Plans Set If Needed. *Tamtéž*. 1950, 28.6.1950.

⁵⁴ UNITED PRESS. Reds Capture Seoul. *Brooklyn Daily Eagle*. 1950, 28.6.1950.

⁵⁵ Corsi Lays Korea War To U.S. China Policy. *Tamtéž*. 1950, 28.6.1950.

⁵⁶ HIGHTOWER, John M. Use Of Land Forces Up To Truman. *Winona Republican Herald*. 1950, 29.6.1950.
HAAKINSON, Edwin B. Communist Control Law Asked for U.S. *Tamtéž*. 1950, 29.6.1950.

Co se týče bojů, probíhala stabilizace fronty na řece Han a neustávaly bombardovací operace amerického letectva. Sovětské noviny stále informovaly o průběhu bojů každý den a odsuzovaly akce USA. Hovoří se také o MacArthurově první návštěvě frontové linie.⁵⁷

ATD hovoří o destrukci komunistického předmostí námořnictvem a jihokorejském protiútokem, o ztrátách na životech amerických vojáků a ještě nepotvrzené, ale pravděpodobné, smrti šesti letců. Nejdůležitější zprávou dne bylo, že Indie opustila neutralitu a připojila se k rezoluci USA a Spojených národů uvalující sankce na Severní Koreu a mobilizovala svoji armádu společně s dalšími státy OSN.⁵⁸

O MacArthurově cestě a návratu na velitelství v Tokiu informovaly noviny skoro okamžitě. Dle zpráv byl prý údajně ten stejný letoun, kterým před tím přiletěl MacArthur, napaden severokorejským stíhacím letounem, který byl posléze zahnán. Je možné spekulovat o tom, zda to byla náhoda, či plánovaný útok na základě informací získaných právě z amerického tisku.⁵⁹

BDE přinášel zajímavý článek o MacArthurovi a jeho vojenské kariéře. Především vyzdvihl jeho slavnou obranu Bataanu a legendární návrat na Filipíny. Hovořil též o jeho statečné výpravě do Koreje nebezpečným vzdušným prostorem blízko fronty, tvořil paralely s druhou světovou válkou a vykreslil tak novou kapitolu v kariéře slavného generála.⁶⁰

Také BDE tohoto dne rozebírá protesty členů Komunistické strany USA, kteří požadují stažení amerických vojenských sil z Koreje a zrušení embarga na Sovětský svaz a Čínu. Název článku je psán jako u většiny článků tohoto typu s poněkud negativním tónem: „Levičáci pranýřují pomoc Koreji jako imperialistickou“.⁶¹

30. června se už v denících hovoří o přesunu amerických pozemních sil do Koreje. Dle mluvčích armády (nejsou uvedena jejich jména) je tajné, které jednotky přesně míří na poloostrov, ale WRH zde podává přehled všech čtyř divizí, které má MacArthur k dispozici a spekuluje o tom, kdo všechno by tam mohl být poslán. Především potřebné jsou dle situace protitankové jednotky, neboť severokorejský obrněný klín prorazil frontu na jih od Soulu.⁶²

---

⁵⁷ ASSOCIATED PRESS. Koreans Hold Line South of Seoul. *Winona Republican Herald*. 1950, 29.6.1950.

⁵⁸ UNITED PRESS. South Koreans Hit Back With Counter Offensive. *Altus Times-Democrat*. 1950, 29.6.1950.

⁵⁹ ASSOCIATED PRESS. Koreans Hold Line South of Seoul. *Winona Republican Herald*. 1950, 29.6.1950.

⁶⁰ HOBerecht, Earnest. M'Arthur Back In Tokyo After Visit To Korea. *Brooklyn Daily Eagle*. 1950, 29.6.1950.

⁶¹ Leftists Flay Korean War Aid as Imperialist. Tamtéž. 1950, 29.6.1950.

⁶² ASSOCIATED PRESS U.S. Ground Troops Sent To Korea. *Winona Republican Herald*. 1950, 30.6.1950.

Dále zde WRH rozebírá politickou stránku války. Současné akce podniknuté vládou a armádou mají mít odstrašující účinek za účelem přinutit Moskvu odvolat své loutky a ukončit invazi. Je zde ovšem jasně uvedeno, že pokud odstrašení nepřinese žádné výsledky, nesmí se plány přerušit, ale je třeba pokračovat v momentálních závazcích a bránit Koreu vlastními silami. Před válkou, když byl připravován dokument na postup při hypotetické invazi Jihu, byla armáda i letectvo proti nasazení pozemních sil v případě konfliktu, tudíž prezident odsouhlasil jejich rozhodnutí. Nyní ovšem při reálné hrozbě byla situace úplně jiná, protože, jak poznamenal Dean Acheson, politický dopad ztráty Koreje si USA nemůže za žádnou cenu dovolit. Armáda ovšem nebrala ohled na politickou stránku věci, protože dle jejich představitelů nebylo možné Koreu ubránit v případě větší (nejspíše globální) války mezi Východem a Západem.⁶³

Spojené státy marně doufaly, že slabá jihokorejská armáda, které neposkytly dostatek výzbroje, zázračně zastaví dobře plánovaný útok nově vyzbrojené severokorejské armády. Během několika dnů bylo jasné, že tak tomu opravdu nebude a prezident byl nucen změnit své předchozí stanovisko a vyslat jednotky k obraně.

Situace neposkytnutí podpory se příliš nelišila v případě čínských nacionalistů. I přes lobování Čankajška mezi kontakty v Republikánské straně politika USA zůstávala na pozici neposkytnutí pomoci Kuomintangu, ani v případě útoku čínských komunistů na Formosu, stejně tak jako nejdříve odmítalo podporovat Jižní Koreu. Tato politika se okamžitě změnila po počátku Korejské války. Jedním z důvodů k této změně také byly ostré útoky senátora McCarthyho, který osočoval všechny, kteří byli skeptičtí k Čankajškovi, že jsou "rudí".⁶⁴

ATD tlumočil další vyjádření sovětské vlády, která poté, co byla požádána, aby přinutila Severokorejce ke stažení zpět, ohlásila, že se nehodlá jakýmkoliv způsobem angažovat v této válce a je také ostře proti vměšování jiných států. Neboť, jak již prohlásila dříve, byl prvotní útok proveden jednotkami Jihu a Jih by tedy měl nést plnou zodpovědnost za své činy. Dle jejího prohlášení sovětská vláda ctí svou dlouholetou tradici nevměšovat se do vnitřních záležitostí ostatních států (ATD pouze tlumočí tento výrok).⁶⁵

---

⁶³ ALSOP, Joseph. ALSOP, Stewart. U.S. Means Business in South Korea. *Winona Republican Herald*. 1950, 30.6.1950.

⁶⁴ STONE, Isidor Feinstein. *The Hidden History of the Korean War*. 2. Monthly Review Press, 1952, s. 19-20.

⁶⁵ ASSOCIATED PRESS. Russians Turn Down U.S. Plea To End Fight. *Altus Times-Democrat*. 1950, 30.6.1950.

BDE hovoří o hrozbách předsedy čínské vlády Čou En-Laie, který prohlásil, že pošle vojenské síly proti americké 7. flotile, která brání Formosu a že všichni Číňané budou bojovat jednomyslně za osvobození Formosy. Také poukázal na smlouvu o třicetiletém přátelství a spolupráci se Sovětským svazem, kterou nedlouho předtím čínští komunisté podepsali a podle které se budou společně bránit, pokud Japonsko nebo některý z jeho spojenců zaútočí vůči jednomu ze signatářů.⁶⁶

Dle zpravodajců Čankajšek plánoval nabídnout vojenskou pomoc v Jižní Koreji. Austrálie již dala k dispozici své námořní síly a Brazílie prohlásila, že jsou připraveni udělat, co je třeba pro obranu Koreje. Valné shromáždění OSN diskutovalo o plánech v případě vstupu SSSR do války. I přes sovětské prohlášení o neutralitě mezi účastníky panovala silná skepse, neboť dle zpravodajských služeb, byli Sověti v nejhorším případě připraveni situaci eskalovat.⁶⁷

BDE zde také popisuje první jednání mezi SSSR a USA, která potvrzují sovětskou politiku neinterventovat v Koreji a zmírňují tak hrozbu třetí světové války. Dle Washingtonu není šance na rychlý konec korejské anabáze a jsou očekávány americké ztráty. I přes optimismus některých politiků vojenské kruhy očekávaly, že americké pozemní jednotky budou muset zasáhnout, neboť dle vojenských zpráv jihokorejská armáda již ztratila až 50 % bojových stavů. Američtí piloti poznamenali, že někteří nepřátelští letci vykazují značné letecké zkušenosti, a mají dojem, že se bojů účastní i sovětské letci v barvách Severní Koreje. To ovšem nebylo možné, neboť, jak dnes již víme ze sovětských dokumentů, první sovětské letci začali v Koreji operovat až v listopadu 1950.⁶⁸

I když nejdůležitější události zmiňují oboje noviny, každé mají pak tendenci vybírat si jiné vedlejší události vztahující se k válce. Takže nejlépe dáme dohromady celou politickou a vojenskou situaci, pokud nahlédneme do všech třech listů, neboť každý většinou mívá nějaký zajímavý článek o válečných událostech, který se nenachází v dalším z deníků. Tak se nám celý podrobný obraz skládá až po přečtení všech, a to i přes to, že kvůli cenzuře a omezenému počtu zpravodajců většina informací pocházela ze stejných zdrojů.

---

⁶⁶ UNITED PRESS. China Reds Warn They'll Fight U.S. *Brooklyn Daily Eagle*. 1950, 30.6.1950.

⁶⁷ UNITED PRESS. China Reds Warn They'll Fight U.S. *Brooklyn Daily Eagle*. 1950, 30.6.1950.

UNITED PRESS. Australia Makes Planes Available To MacArthur. *Brooklyn Daily Eagle*. 1950, 30.6.1950.

UNITED PRESS. Brazil Pledges Aid. *Brooklyn Daily Eagle*. 1950, 30.6.1950.

⁶⁸ UNITED PRESS. Capital Already Blasted, Reds Say – South Army Gains. 1950, 30.6.1950.

Pro co nejlepší porozumění a rozbor této problematiky se zaměřuji na chronologický popis a porovnání základní literatury a novinových deníků, které nám ukazuje poměrně jednotný popis událostí mezi deníky pouze s občasnými rozdíly ve výběru informací pro hlavní články.

Začátek července je charakterizován neustávajícím postupem severokorejských jednotek dále na jih. Narychlo přisunuté americké jednotky se začínají připravovat na přesun směrem k frontové linii.

Severokorejci nadále postupovali a 11. července došlo k proražení linie nově příchozích amerických jednotek.

WRH hovoří o tankových útocích, které se probily americkými postaveními a nepřátelských vojácích, kteří v přestrojení infiltrovali americké linie. Také se již objevují zprávy o válečných zločinech, neboť se můžeme dočíst o nálezu 18 amerických vojáků, popravených se svázanýma rukama. Také je poznamenáno, že komuniké generála MacArthura (jedním z hlavních zdrojů informací) jsou vydávána až 12-24 hodin od příchodu zpráv z bojiště.⁶⁹

ATD hlouběji hovoří o zločinech a přikládá svědectví o vraždění raněných Američanů v opuštěných pozicích. O vraždách Korejců se tak často nedovídáme, pravděpodobně protože američtí vojáci byli pro domácí čtenáře důležitější. Co se týče severokorejského postupu, tak řešil jejich útok směrem k Tedžonu, ke kterému se blížili po proražení amerických linií. Dle zpráv bylo na bojišti až 75 000 severokorejských vojáků.⁷⁰

Hlavní článek v BDE přinášel zprávy o rozbití fronty, útoku na Tedžon, problémech se severokorejskými tankovými klíny a nedostatkem protitankových zbraní potřebných k jejich zastavení, popravení amerických zajatců je také zmíněno.⁷¹

Americké jednotky se snažily tvořit nové obranné linie, které byly postupně rozbíjeny a 19. až 20. července již Severokorejci postupně dobývali Tedžon a donutili Američany ustoupit dále na Jih.

20. července WRH informoval o útoku na Tedžon a těžkých bojích probíhajících v okolí tohoto města, obzvláště pak o přepadu obránců z boku poté, co severokorejské jednotky obešly město.

---

⁶⁹ MOORE, William H. Prisoners Slain By Korean Reds. *Winona Republican Herald*. 1950, 11.7.1950.
60 – Ton Russian Tanks Crack U.S. Line. *Tamtěž*. 1950, 11.7.1950.

⁷⁰ UNITED PRESS. Korean Reds Kill U.S. Wounded, Officer Declares. *Altus Times-Democrat*. 1950, 11.7.1950.

UNITED PRESS. Yanks Reel Backwards. *Tamtěž*. 1950, 11.7.1950.

⁷¹ UNITED PRESS. Koreans Mass For New Drive as Showdown Nears. *Brooklyn Daily Eagle*. 1950, 11.7.1950.

Píše také o zmizení generála Deana, který byl od počátku ústupu pohřešován. Jak již víme, po špatném odbočení se generál dostal do zajetí.⁷²

Také je popsáno důležité komuniké generála MacArthura, ve kterém sděluje, že útočníci ztratili svou velkou šanci na vítězství a jejich ofenziva byla otupena americkým odporem. Lze však očekávat další ústup, dokud vojska OSN nebudou schopna proti severokorejským jednotkám zahájit protiútok.⁷³

To bylo velmi optimistické prohlášení, neboť americké jednotky byly stále pod velkým tlakem a ústup pokračoval až do ustálení v malém území, tzv. Pusanského perimetru, který bylo potřeba držet do příchodu posil. Ty byly teprve na cestě. Celý vývoj války pak závisel na tom, zda oslabené americké a jihokorejské jednotky zvládnou ustoupit, vytvořit a následně ubránit onu poslední obrannou linii na poloostrově.

BDE referoval o bojích a ústupu, ale zatím nezmiňoval zmizení generála Deana. Jen popisoval jeho ústup a boj se severokorejskými tanky, při kterém generál sám jeden nepřátelský stroj zničil.⁷⁴

25. července WRH píše o ústupu od Jongdongu a obecně pokračujícím ústupu za neustálého boje. Hlavním tématem byla opakující se infiltrace amerických linií Severokorejci v civilních šatech, tudíž byl vydán rozkaz vyklidit oblast od civilního obyvatelstva a znemožnit nepříteli pokračovat v sabotážní činnosti.⁷⁵

O ústupu se široce rozepisoval i BDE. Zaměřoval se především na severokorejský postup na jihozápad k cípu poloostrova, který ohrozil bok americké obrany a dostal se na 100 mil od Pusanu, který je hlavní a poslední velkou základnou a přístavem na poloostrově v rukou USA a Jihu. Také se zde opakují zprávy o severokorejských guerillách infiltrujících linie a úkrytech, které mají vytvořeny v horách.⁷⁶

31. července se můžeme ve WRH již dozvědět o příchodu amerických posil v podobě druhé pěchotní divize, která okamžitě započala vyplňovat mezery v obranných liniích. Ty jsou v té

---

⁷² ASSOCIATED PRESS. 24th Quits Taejon; Dean Missing. *Winona Republican Herald*. 1950, 20.7.1950.

⁷³ *Tamtéž*. 1950, 20.7.1950.

⁷⁴ UNITED PRESS. Reds Take Taejon. *Brooklyn Daily Eagle*. 1950, 20.7.1950.

⁷⁵ ASSOCIATED PRESS. 1st Division Driven Out Of Yongdong. *Winona Republican Herald*. 1950, 25.7.1950.

⁷⁶ UNITED PRESS. Reds Drive Yanks Out of Yongdong, On Road to Pusan. *Brooklyn Daily Eagle*. 1950, 25.7.1950.

době místy již pouhých 50 mil od Pusanu. Objevily se odhady severokorejských ztrát, které dle zpráv již dosáhly 37 500 mrtvých.⁷⁷

Začátkem srpna byla fronta již 40 mil od Pusanu. WRH 3. srpna píše, že nepřítel se připravuje na poslední útok, fronta byla ustálena na řece Naktong a doplněna nově příchozími posilami. Protiútok s podporou tanků prorazil severokorejskou linii a americké jednotky získaly nepřátelské dokumenty a výzbroj jako zpravodajský materiál.⁷⁸

Obrana Pusanu trvala celý měsíc, než přišly všechny posily a mohla být zahájena nová ofenziva. Útok započal 6. srpna a jednotky Jihu a vojsk OSN se postupně se probíjely nepřátelskými liniemi. 15. srpna se spojenecké jednotky již vylodily v Inčchonu a okamžitě začaly postupovat k Soulu.

Postup jednotek OSN na sever ukončil první fázi války.

Počátek konfliktu byl značně kritický, neboť novináři velmi živě a detailně popisovali invazi a totální rozklad jihokorejské armády, což MacArthura značně rozhořčilo. I přes dobrovolnou cenzuru se MacArthur snažil trestat novináře, kteří překročili určitou mez a instruoval svůj štáb, aby se snažili zamezit šíření strategických informací.⁷⁹

MacArthurův štáb se ve svých komuniké snažil zlehčovat situaci a ilustrovat porážky a ústupy jako taktické přesuny do lepších pozic, což mělo zlepšit morálku a zabránit panice. Zpravodajci v Koreji ovšem odesílali mnohem depresivnější informace, které často ukazovali velmi temnou realitu a bořili narativ, který se snažil MacArthur prosadit.⁸⁰

Kritika MacArthura a jeho rozhodnutí ovšem neobjevila. Novináři si uvědomovali riziko, které by taková kritika přinesla, především tedy hrozba vyhoštění z Koreje. Zpravodajci tedy své negativní názory (pokud nějaké měli) mírnili, či nezmiňovali veřejně.⁸¹

Jednotlivé noviny také občas vydávají různé doplňující články známějších reportérů z Associated Press, United Press International atd... Pro příklad zajímavým je článek, který diskutuje o probíhajících bojích a jeho jméno je „Co je špatně v korejském tažení? Je to další Pearl Harbor a Bataan.“ Zde řeší překvapivý útok Severu a porážky amerických jednotek, které byly narychlo v Koreji nasazeny a poznamenává že jejich malý počet a špatná výstroj, která

---

⁷⁷ MORIN, Relman. Fresh U.S. Troops Land In Korea. *Winona Republican Herald*. 1950, 31.7.1950.

⁷⁸ ASSOCIATED PRESS. Yanks On Last Defense Line. *Tamtéž*. 1950, 3.8.1950.

⁷⁹ CASEY, Steven. In: *Selling the Korean War*. New York: Oxford University Press, 2008, s. 49.

⁸⁰ CASEY, Steven. In: *Selling the Korean War*. New York: Oxford University Press, 2008, s. 50.

⁸¹ CASEY, Steven. In: *Selling the Korean War*. New York: Oxford University Press, 2008, s. 56.

vede k jejich neschopnosti zastavit nepřítele, připomíná boje o Bataan na Filipínách po útoku na Pearl Harbor. Také ovšem je optimistický a hovoří o tom, že situace se zlepší, až dorazí posily ze Spojených států. Toto porovnání dává ještě větší smysl, pokud se podíváme na uvedeného autora, jímž je Frank Tremaine, první novinář, který odeslal zprávu o útoku na Pearl Harbor v prosinci 1941.⁸²

Počátek invaze byla charakterizován překvapením a začnou skepsí vůči vítězství Jihu, ale po vstupu USA do války se deníky stávají optimističtějšími, i když stále píší o prohrách a ústupu vojsk Jihu a USA a jejich neschopnosti zastavit postupující severokorejské tankové klíny klesající si cestu směrem k Pusanu. Noviny se snaží nepodlamovat morálku veřejnosti, ale zároveň netají špatnou situaci na frontě.

---

⁸² TREMAINE, Frank. What's Wrong With The Korean Campaign? Its Another Pearl Harbor and Bataan. *Altus Times-Democrat*. 1950, 12.7.1950.

Pohled na nepřítel

Severokorejci byli považováni za přirozeně násilného protivníka a jako součást širšího komunistického spiknutí, které má za cíl pohltit asijské státy a rozšířit sféru vlivu Moskvy. Pokud některé zprávy zajatců tento narativ nějakým způsobem popíraly a hovořily i o Severokorejcích, kteří se k nim chovali lépe, média se ho držela, i když připouštěla, že někteří Severokorejci by mohli být potenciálními přáteli Američanů a odpůrci komunistického režimu. Četná svědectví o brutalitě a masakrech zajatců v prvních měsících války udržovala přesvědčení o severokorejské brutalitě. Z politických důvodů se o masakrech páchaných Jihokorejci skoro nikdy nemluvalo, až na pár výjimek.

Obecně obyvatelé USA byli učeni na severní Koreu nahlížet jako na barbary, také díky vysoké úmrtnosti amerických zajatců a jejich příběhům o hrůzném zacházení ze strany Severu, které podporovali tento narativ.

Jak můžeme vidět z předchozích článků, Severní Korea byla také vždy považována pouze za loutku Číny a SSSR, které ji používaly k prosazení svých politických zájmů a k šíření komunismu. Dle médií neměla žádnou vlastní agendu nebo vyšší cíle, které by nebyly tím, co po nich chtěla Čína a SSSR.⁸³

V americké kultuře kolovalo slovo "Gook", což byl hanlivý název pro příslušníky asijské rasy. Rasismus byl obecně dosti rozšířený, i když byl zaměřen především vůči Severu, přestože Jihokorejci a Severokorejci byli rasově totožní. Tento výraz můžeme slyšet mezi příslušníky americké armády a společnosti obecně již v rámci boje s Japonci i později s Vietnamci. Ze začátku jím američtí vojáci referovali i o Jihokorejcích ale s postupem času, kdy vznikalo jisté válečné bratrství mezi nimi, tento výraz přestali používat.⁸⁴

Docházelo k velké medializaci severokorejských masakrů a jiných zločinů, zatímco o zločinech druhé straně se americká média přirozeně nezmiňovala s výjimkou několika poprav politických vězňů. A to i přes to, že Jihokorejci zmasakrovali tisíce politických vězňů a údajných kolaborantů s komunisty, kteří byli nezřídka obviněni falešně.⁸⁵

---

⁸³ PEARSON, Drew. Moscow Korean Strategy Was Secret to Chinese. *Winona Republican Herald*. 1950, 7.7.1950; SOKOLSKY, George. Japanese Treaty Should Be Approved. *Tamtěž*. 1951, 21.7.1951; PEARSON, Drew. While MacArthur Dispute Rages, Lobbyists Hustle. *Tamtěž*. 1951, 24.5.1951.

⁸⁴ ASSOCIATED PRESS. Wounded Brother Died in His Arms. *Tamtěž*. 1950, 20.9.1950; BOYLO, Hal. Gooks Label Vanishes. *Tamtěž*. 1951, 24.1.1951.

⁸⁵ ASSOCIATED PRESS. Chinese Troops Join North Korean Forces. *Tamtěž*. 1950, 30.10.1950; WAUGH, William J. Mass Execution Denied, But Kim Admits 242 Shot. *Tamtěž*. 1950, 21.12.1950.

B. Gauthier ve své práci říká, že tyto asijské národy byly tehdy označovány, jako tradičně násilné, bylo to prý součástí jejich orientální kultury. Ve spojitosti se Severní Koreou přímo doboví autoři hovořili, že smrt v neúprosné krajině Severu byla pro Korejce denním chlebem a byli na ni zvyklí, o Jihu se ve spojitosti s tímto nezmiňovali.⁸⁶

Na americké straně probíhal rozsáhlý psychologický výzkum zaměřený na zkušenosti zajatců s cílem zjistit, jak je s nimi nakládáno a jak se jejich vězňové chovají.⁸⁷

Tento výzkum také dodal médiím mimo jiné materiál o podmínkách v zajateckých táborech. Noviny občas tedy popisovaly brutální chování vězňů, o dobrém zacházení v rukou vězňů se ale většinou nepsalo. Podle novinových zpráv byli Severokorejci především fyzicky brutální. Čínští vojáci se oproti tomu snažili ovlivnit americké zajatce ideologicky. Někteří američtí navrátilci ze zajetí ovšem zase prohlašovali, že Severokorejci nebyli tak špatní a netýrali je, více svědectví se však spíše přiklánělo k tvrzení, že Severokorejci byli ve srovnání s Číňany brutálnějšími vězňů. Zkušenosti ze zajetí byly i podle psaní amerického tisku různé. Vojáci se také setkávali s přívětivostí severokorejských civilistů, kteří jim někdy věnovali tabák či jídlo, což pro vojáky bylo poněkud překvapující.⁸⁸

Mezi velením a vojáky jsou zde někdy snahy odlišovat brutální barbarské severokorejské komunisty a přátelské Severokorejce. Dle slov zajatého generála Deana Severokorejci nebyli násilnými vrahy ovládanými Moskvou, ale komunismus si zvolili sami a opravdu věřili, že je to cesta k lepšímu životu. Takováto to svědectví byla médiu ovšem velmi málo zmiňována či vůbec. Vymývání mozků také bylo jedním z velmi diskutovaných témat, a tudíž se kladné názory vůči vězňům často braly s podezřením. Názor, že Severní Korea je satelitním státem ovládaným a vykořisťovaným Čínou, převládal i dlouho po válce a byl oficiálním narativem jihokorejské vlády.⁸⁹

Pohled na nepřítele se objevuje v nejrůznějších článcích. Na titulní straně BDE z 20. července 1950 zaujme článek, který rozebírá důvody, proč severokorejské vojáky bojují tak urputně a jaká je úroveň jejich výcviku. Odpověď na tuto otázku dávají výslechy zajatců, které ukazují, že severokorejské vojáky očekávají, že v případě zajetí budou popraveni (což často bývalo pravdou v případě zajetí Jihokorejci). Poté co zjistí, že tomu tak není (hlavně díky zajetí Američany),

---

⁸⁶ Gauthier, Brandon K. "A Tortured Relic: The Lasting Legacy of the Korean War and Portrayals of 'North Korea' in the U.S. Media, 1953-1962." *The Journal of American-East Asian Relations*, vol. 22, no. 4, 2015, pp. 343–67.

⁸⁷ *Tamtéž.* s. 343–67.

⁸⁸ *Tamtéž.* s. 343–67.

⁸⁹ *Tamtéž.* s. 343–67.

jsou otevřenější a hovoří o poměrech v armádě a dalších důležitých informacích, ze kterých lze například zjistit, že spousta branců prodělala před odesláním na bojiště jen naprosto minimální výcvik.⁹⁰

Zajímavé jsou také některé články zabývající se mentalitou korejských a čínských vojáků, články bývají většinou poměrně umírněné a analytické, ale například článek G.E. Sokolskyho hovoří o tom, že se má počítat se zabíjením zajatců kvůli asijské tradici (v textu používá slovo Asiatic místo Asian které by se dnes dalo pokládat za poněkud rasistické). Asijské národy považuje za velmi fanatické a bez úcty k základním lidským hodnotám, jako jsou péče o nepřátelské raněné a dobré zacházení se zajatci, které jsou naopak podle autora výdobytkem západní civilizace. Propojuje to ale také s katyňským masakrem a jeho nedávným zveřejněním. Nedá se určit, zda propojení znamená, že považuje Sověty za Asiaty, či je to spojení s obecnou brutalitou komunismu. Sokolskyho článek lze pokládat za názorově radikálnější, neboť Sokolsky patřil k nejvíce pravicovému křídlu republikánské strany. Zároveň byl ale pokládán za experta na Asii a asijskou mentalitu díky svému 15 let dlouhému působení v Číně.⁹¹

Po celou dobu konfliktu můžeme ve sledovaných novinových textech pozorovat určitou nadřazenost nad nepřítelem a obecnou tendenci zobrazovat nepřítele jako násilného barbara. Naopak příslušníky jednotek OSN líčily dotyčné americké deníky coby civilizované vojáky, kteří ctí pravidla války a slušně zacházejí se zajatci. O tom svědčí i dříve zmíněné články o vraždách amerických zajatců a také o brutalitě v severokorejských zajateckých táborech, které se budu věnovat v jedné z dalších kapitol. Nejlepší ukázkou xenofobního pohledu je právě Sokolskyho článek zmíněný v předchozím odstavci.

Sledovaný americký tisk průběžně odsuzoval jednání Severokorejců jako barbarské. Například článek uveřejněný ve WRH 12. července 1950 referoval o nálezů čtyř popravených amerických zajatců a popisoval MacArthurovu reakci, kterou americký generál odsoudil severokorejské barbarství a prohlásil, že viníci budou v případě dopadení popraveni.⁹²

Pohled na nepřítele byl tedy charakterizován rasovými/kulturními předsudky a stereotypy, byla vyzdvižována jeho brutalita a označována za součást jeho kultury. Severokorejské zločiny a brutalita se neustále dokola objevují v člancích. Také je zde opakující se pohled na Sever a

---

⁹⁰ UNITED PRESS. Koreans, Fearing Execution, Fight to Last Ditch for Reds. *Brooklyn Daily Eagle*. 1950, 20.7.1950.

⁹¹ SOKOLSKY, George E. We Must Expect Slaying of Prisoners. *Winona Republican Herald*. 1950, 28.10.1950; The Press: The Man in the Middle. *Time Magazine*. 1954, 24.5.1954.

⁹² JORDEN, William. North Korean Leaders Warned On Atrocities. *Winona Republican Herald*. 1950, 12.7.1950.

Čínu jako loutku Moskvy a válku jako spiknutí světového komunismu se sídlem právě v Moskvě. Diskutovalo se také o životních poměrech v Koreji (především na Severu) a jejich vlivu právě na mentalitu Korejců. Zároveň docházelo k výsledkům navrátivších se amerických zajatců, díky kterým se do médií dostávalo mnoho detailnějších informací o poměrech v severokorejském a čínském zajetí.

Důležité osobnosti války očima tisku

Generál MacArthur

Excentrický generál, veterán první a druhé světové války, hrdina od Bataanu a osvoboditel Filipín. Douglas MacArthur za sebou měl dlouhou kariéru a jeho činy na bojištích Pacifiku za druhé světové války ho vynesly na vrchol popularity. Po skončení konfliktu mu byla svěřena okupační správa Japonska a při výkonu tohoto postavení ho také zastihla invaze do Jižní Koreje.⁹³

Bylo mu svěřeno velení nad operacemi v Koreji, které konal svědomitě. Po vstupu Číny do konfliktu a počátku neúspěchů se ovšem generál, který byl znám svojí občasnou arogantností, začal dostávat do konfliktu s prezidentem, což nakonec vyústilo v jeho odvolání, které způsobilo rozruch ve Spojených státech a o němž budeme hovořit v této kapitole.

MacArthur odmítl rozhodnutí politického vedení USA udržet po ustálení fronty roku 1951 konflikt jen v prostoru Korejského poloostrova a snažil se prosadit útoky na pevninskou Čínu a zapojení Kuomintangu do války. A to navzdory tomu, že OSN chtěla započít diplomatické vyjednávání před opětovným pokusem překročit 38. rovnoběžku. Americké velení si přálo, aby jeho jednotky zůstaly v kontaktu s nepřítelem, ale aby se nepouštěly do žádné větší ofenzivy.⁹⁴

Kvůli neustálým snahám o eskalaci konfliktu a přestupování udělených pravomocí prezident Truman gen. MacArthura odvolal 11. dubna 1951 a nahradil ho generálem Ridgewayem. MacArthurovo odvolání bylo provázeno rozsáhlými protesty jeho příznivců, ani to mu ovšem nedokázalo jeho post navrátit.⁹⁵

MacArthur se nejdříve vyjádřil, že jeho prohlášení bylo pouze rutinním komuniké, ale pro prezidenta to bylo formulování americké politiky bez souhlasu Washingtonu a takovéto porušování kázně již déle nemohl tolerovat.⁹⁶

---

⁹³ HOBerecht, Earnest. M'Arthur Back In Tokyo After Visit To Korea. *Brooklyn Daily Eagle*. 1950, 29.6.1950.

⁹⁴ NÁLEVKA, Vladimír. *Stalinova hra o Zemi jitřní svěžesti: korejská válka 1950-1953*. Praha: Epoque, 2009, s. 79-81; DVORCHAK, Robert J. *Korejská válka 1950-1953: dějiny konfliktu očima korespondentů Associated Press*. Brno: Jota, 1996, s. 197.

⁹⁵ NÁLEVKA, Vladimír. *Stalinova hra o Zemi jitřní svěžesti: korejská válka 1950-1953*. Praha: Epoque, 2009, s. 79-81; DVORCHAK, Robert J. *Korejská válka 1950-1953: dějiny konfliktu očima korespondentů Associated Press*. Brno: Jota, 1996, s. 197.

⁹⁶ DVORCHAK, Robert J. *Korejská válka 1950-1953: dějiny konfliktu očima korespondentů Associated Press*. Brno: Jota, 1996, s. 198; CASEY, Steven. In: *Selling the Korean War*. New York: Oxford University Press, 2008, s. 233-234.

Poté, co státní tajemník Dean Acheson oznámil MacArthurovo odvolání, představitel Republikánské strany Joseph Martin se za generála postavil. Prohlásil, že souhlasí s jeho návrhem poslat čínské nacionalisty do boje proti komunistům, protože, jak se domníval, na vítězství v Asii závisela budoucnost Evropy. Z důvodu očekávaného politického boje bylo odvolání MacArthura potvrzeno jen po jednomyslném odsouhlasení prezidentovým kabinetem. Truman byl ovšem značně rozhněván MacArthurovým počínáním a jeho poradci jej museli uklidnit, aby před veřejností zachoval svou profesionalitu.⁹⁷

Prezident původně poslal MacArthurovi telegram, ve kterém vyzdvihoval jeho zásluhy a příkladnou službu a vysvětloval nutnost jeho odvolání. Telegram ovšem nedorazil včas a zpráva o odvolání se dostala do tisku, tudíž prezident narychlo vydal prohlášení o odvolání, které se rozhlasem doneslo až k MacArthurovi. Pýcha starého generála byla uražena. Okamžitě se vydal na cestu zpět do Spojených států. Po cestě se s ním loučily davy Japonců a v San Franciscu na něj čekal dav půl milionu lidí. Veřejnost zjevně nechápala, proč byl odvolán.⁹⁸

V procesu, který měl dát generálovi šanci na obhajobu, se MacArthur snažil obhájit své názory a vysvětlit své kroky na pozadí vyličení vývoje války v Koreji. Postupně byl ale veřejností zapomenut. Ztratil sympatie v armádních kruzích. Rozhodnutí o odvolání bylo v procesu komisí potvrzeno.⁹⁹

BDE informoval o odvolání MacArthura 11. dubna. List sděloval, že se republikáni připravují proti odvolání protestovat, zatímco demokraté se chystají podpořit prezidenta. ATD hlavně zmiňuje hněv republikánů a jejich výhrůžky o impeachmentu prezidenta Trumana a státního tajemníka Deana Achesona.¹⁰⁰

WRH s tónem jistého pobouření na titulní straně píše, "MacArthur vyhozen, Kongres vě, diskuze o impeachmentu". Referoval především o plánech republikánů ospravedlnit generála a o jejich snahách získat generálovi prostor k projevu, ve kterém by se mohl obhájit. List dále nastiňoval, jak republikáni hodlají postupovat, a to zejména na půdě kongresu. Okrajově se deník zmiňoval o MacArthurově pravděpodobné kandidatuře na prezidenta za Republikánskou

---

⁹⁷ DVORCHAK, Robert J. *Korejská válka 1950-1953: dějiny konfliktu očima korespondentů Associated Press*. Brno: Jota, 1996, s. 198; CASEY, Steven. In: *Selling the Korean War*. New York: Oxford University Press, 2008, s. 233-234.

⁹⁸ DVORCHAK, Robert J. *Korejská válka 1950-1953: dějiny konfliktu očima korespondentů Associated Press*. Brno: Jota, 1996, s. 202-203; CASEY, Steven. In: *Selling the Korean War*. New York: Oxford University Press, 2008, s. 233-234.

⁹⁹ DVORCHAK, Robert J. *Korejská válka 1950-1953: dějiny konfliktu očima korespondentů Associated Press*. Brno: Jota, 1996, s. 207.

¹⁰⁰ UNITED PRESS. G.O.P. Hurls Threats To Impeach Truman. *Brooklyn Daily Eagle*. 1951, 11.4.1951.

stranu ve volbách roku 1952 a o tom, že by se v primárkách mohl postavit dalšímu zvažovanému kandidátovi D. Eisenhowerovi.¹⁰¹

Článek z 19. dubna popisoval sovětskou reakci na MacArthurovo odvolání. Parafrázoval tvrzení sovětské Pravdy, že prezident Truman odvolal MacArthura, protože nebyl schopen provést údajně plánovanou invazi do Mandžuska.¹⁰²

Kauze MacArthurova odvolání se nejobširněji list věnoval ve svém vydání 13. dubna. Podrobně popisoval, jak k odvolání generála došlo, jak na ně reagovali vojenští představitelé a jak proběhlo vystřídání MacArthura generálem Ridgewayem. Autor článku spekuloval, že prezident Truman ohlásil odstranění generála MacArthura o tři dny dříve, než bylo v plánu, protože nechtěl riskovat, že ho generál opět předběhne se svým vyjádřením k věci. Autor zde také hovoří o hlavním důvodu propuštění MacArthura, tedy jeho velké strategii vůči Číně, a věnuje s jejím rozboru.¹⁰³

O MacArthurově odvolání se 11. dubna dopodrobna rozepsal také ATD, ale samozřejmě bez rozhořčení typického pro republikánské noviny. Demokratický list ovšem popisoval republikánskou reakci a také mezinárodní ohlasy, mimo jiné pozitivní komentář od britských labouristů. Podle těchto novin mohlo MacArthurovo odvolání pozitivně přispět k jednání o mírové dohodě se Severem, což ovšem konstatoval i republikánský deník.¹⁰⁴

ATD také 12. dubna stručně informoval o protiakci demokratů, kteří požadovali řádné vyšetřování a aby byl MacArthur kvůli svým přestupkům podroben výslechu.¹⁰⁵

Tento „útok demokratů“ více do hloubky rozebral WRH, přičemž kritizoval výroky některých demokratických představitelů a jejich pokusy zablokovat MacArthurův plánovaný projev v kongresu a zabránit mu tak, aby mohl volně a jednostranně hovořit. Deník také pokračoval v pokusech jistým způsobem ospravedlňovat MacArthura.

Oba deníky se tak podle svého politického zaměření stavěly k MacArthurově kauze značně odlišně. Evidentně tak tato kauza měla kromě vojenského i politický rozměr a stala se tak předmětem boje mezi demokraty a republikány. Zmínka o tom, jak se k této situaci stavěly

---

¹⁰¹ BELL, Jack. Truman Fires MacArthur; Congress in Uproar; Impeachments Discussed. *Winona Republican Herald*. 1951, 11.4.1951.

¹⁰² ASSOCIATED PRESS. Russians Explain MacArthur Firing. *Winona Republican Herald*. 1951, 19.4.1951.

¹⁰³ BELL, Jack. Congress Ready To Hear Report From MacArthur. *Winona Republican Herald*. 1951, 13.4.1951.

¹⁰⁴ UNITED PRESS. M'Arthur Ouster Brings Talk of Impeachments From Angry Republicans. *Altus Times-Democrat*. 1951, 11.4.1951.

¹⁰⁵ UNITED PRESS. Democrats Seek Chance To Question MacArthur. *Altus Times-Democrat*. 1951, 12.4.1951.

sovětské noviny v rámci svojí propagandy je pro nás také zajímavým porovnáním vůči americkým médiím.

Kim Ir Sen, Mao a Stalin

Vůdce Severní Koreje Kim Ir Sen v průběhu japonské okupace vedl komunistický odboj spolu s čínskými komunisty pod velením Mao Ce-tunga. Po utvoření komunistické vlády na Severu byl dosazen jako její hlavní představitel. Stejně jako jeho sok na Jihu chtěl obě poloviny sjednotit pod jednou vlajkou, což vedlo k horečnému zbrojení a neustálému lobování u Stalina za účelem získat podporu pro invazi.

Sledovaný americký tisk však Kimovi nevěnoval takovou pozornost, jakou by si jistě zasloužil. Více se totiž zaměřoval na Kimovy patrony, tedy na Mao Ce-tunga a Stalina. Ty totiž američtí žurnalisté považovali za hlavní postavy konfliktu a domnívali se, že Severní Koreu využívají jen jako loutku k prosazení svých zájmů. Americká média tak často hovořila o Stalinově a Maově roli v této válce, zatímco o Severu se zmiňovala jen povšechně a o osobní motivy a roli jejího vůdce se nezajímala. Například WRH se 25. září 1950 zabýval probíhajícím konfliktem v článku: „Mír nebo válka je na Stalinovi“. Uváděl, že Stalin prohrává velkou sázku, když se invazí snažil prosadit své dobytvačné zájmy v Asii. Deník uvažoval, jaké měl Stalin k agresí důvody a zda do boje zapojí i sovětské jednotky. Celý článek vlastně bez pochybností pracuje s přesvědčením, že válka je vedena z Moskvy, jako hlavním organizátorem a vůdcem světového komunismu. Američtí žurnalisté tak s jistotou předpokládali, že Moskva přímo ovládá všechny ostatní komunistické režimy, včetně severokorejského. O komunistickém partizánském odboji, který byl aktivní na Jihu, či o jakékoliv autentické podpoře sjednocení pod vedením Pchjongjangu se pochopitelně noviny nezmiňovaly.¹⁰⁶

Stejně tak i Mao Ce-tunga američtí novináři považovali za jakousi loutku Kremlu. Článek ve WRH z 3. února 1951 „Mao si jede pro rozkazy do Moskvy“, krásně ilustruje tento narativ. Pojednává o Maově cestě do Moskvy, aby jednal se Stalinem a získal od něho nové rozkazy. Mao v článku vystupuje pouze jako velký dálněvýchodní vazal Kremlu.¹⁰⁷

Jasně se nám zde rýsuje celý pohled na tyto osobnosti, které byly vedoucími postavami této války. Stalin a Sovětský Svaz jako takový byli považováni za hlavního strůjce nejen tohoto

---

¹⁰⁶ ALSOP, Stewart. Peace or War Up To Stalin *Winona Republican Herald*. 1950, 25.9.1950.

¹⁰⁷ UNITED PRESS. Mao to Get Orders In Moscow. *Winona Republican Herald*. 1951, 3.2.1951.

konfliktu ale celosvětového komunismu a ostatní režimy byly označovány jako loutky či vazalové Kremlu. I když to bylo částečně založeno na pravdě, jak již víme, plán invaze na Jih byl vehementně prosazován spíše Kim Ir Senem, než že by byl nařízen a zorganizován z Kremlu. Západní, a především americká média si ovšem neuvědomovala, či nepřipouštěla popularitu komunismu ve světě a takovéto akce byly interpretovány jako spiknutí agentů Moskvy.

Truman

Harry S. Truman nahradil v dubnu 1945 ve funkci zesnulého prezidenta Roosevelta. V průběhu vyhrocených poválečných let prohluboval antisovětskou politiku USA a boj proti světovému komunismu. I přes svůj antikomunistický postoj se snažil, aby se USA držely v jihovýchodní Asii stranou v případě Formosy a Koreje. Snažil se tak vyhnout potenciálním ohniskům konfliktu, který by mohl přerůst do globálních rozměrů. Tato politika byla velmi rychle zapomenuta v momentě severokorejské invaze roku 1950.¹⁰⁸

Trumanova popularita postupně upadala. Stále se protahující válka, kontroverzní odvolání MacArthura a McCarthyho neustálé řádění značně poškodily Trumanův obraz ve veřejném mínění, kvůli kterému z postu odešel jako jeden z nejméně populárních amerických prezidentů.¹⁰⁹

WRH v mnoha článcích průběžně hovoří o souboji Trumana a Eisenhowera, a především Trumanovy pokusy poškodit Eisenhowerovu pověst a zlepšit tak šanci na vítězství demokratů v prezidentských volbách.

Například 2. září 1952 WRH píše o tom, jak Truman osočil Eisenhowera z eskalace a zvýšení rizika jaderné války kvůli jeho projevu o osvobození národů východní Evropy. 17. října 1952 pak hovoří o Trumanově útoku na Eisenhowera. Eisenhower prý prohlásil, že chce stáhnout americké jednotky z Koreje a přenechat boj jihokorejské armádě, což je dle Trumana levný pokus získat si volební hlasy. Takovýchto článků ukazujících Trumanovy útoky vůči svému protikandidátovi najdeme mnoho a ukazují jakési Trumanovo zoufalství a snahu získat volební hlasy.¹¹⁰

---

¹⁰⁸ HAMBY, Alonzo L. *HARRY S. TRUMAN: IMPACT AND LEGACY*. Online. Miller center University of Virginia.

¹⁰⁹ *Tamtéž*.

¹¹⁰ VACCARO, Ernest B. Ike Increasing Atom War Risk, Truman Charges. *Winona Republican Herald*. 1952, 2.9.1952; VACCARO, Ernest B. Truman Assails Ike for Urging We Quit Korea. *Tamtéž*. 1952, 17.10.1952.

ATD se přirozeně snaží nahrávat více Trumanovi, 17. října 1952 se dočteme o tom, jak demokratičtí politici hovoří o Eisenhowerovi a říkají, že neustále „mění barvy“ a je nejednoznačný v tom, co chce prosadit. ATD 19. října zase například hovoří o republikánském senátorovi, který označil Eisenhowera za loutku zlých a reakcionářských sil a demokratovi, který o Eisenhowerovi hovoří jako o demagogovi. Tímto se deník také snažil ukázat, že Eisenhower má odpůrce i ve vlastní straně.¹¹¹

Z těchto článků lze vidět urputný politický boj, který probíhal v předvečer prezidentských voleb, které skončily jednoznačným vítězstvím Dwighta D. Eisenhowera a pohled jednotlivých deníků na tento souboj, který popisovaly dle své politické příslušnosti.

McCarthy

Obyčejný senátor z Wisconsinu se rychle dostal na vrchol americké politiky poté, co přednesl svůj projev roku 1950 o infiltraci americké vlády komunistickými živly. Spojené státy se připravovaly na intervenci v Koreji a boj proti komunismu, tudíž jeho projev u veřejnosti rezonoval. McCarthy se zapřisáhl najít a zlikvidovat ony levicové živly ve vládních kruzích. Jeho obvinění byla však často nepodložená a jen pouhé předvolání před jeho komisi mohlo člověku zničit kariéru. Mnoho osob bylo dáno na takzvanou černou listinu, pokud byli komisí označeni za nepřátelskou osobu. Byl protiústavně zvýšen policejní dohled a sepisovány seznamy podezřelých občanů. Jeho pád přišel roku 1953 poté, co začal prohlašovat, že infiltrována komunisty je také americká armáda. Byla mu vyslovena nedůvěra a odešel do ústraní. Toto období jeho působení je vrcholem toho, co nazýváme „rudý strach“ (red scare) neboli doba, kdy americká veřejnost žila v největším strachu z komunismu a jeho infiltrace do americké společnosti.¹¹²

McCarthyho počínání si můžeme ilustrovat na článku WRH z 31. července 1950. Tento článek hovoří o McCarthyho boji za odvolání státního tajemníka Deana Achesona, kvůli kterému se, dle jeho názoru, nedostávalo plánované finanční pomoci Jižní Koreji. Acheson také prý oslaboval americké jednotky, obzvláště pak v Evropě, a vystavoval je nebezpečí útoku ze strany sovětských vojsk ve Východním Německu. McCarthy označil Achesona za hlavní mozek katastrofy pro Ameriku a vítězství komunismu na Východě. Také zde hovoří o tom, jak

---

¹¹¹ UNITED PRESS. State Democrats Told Ike Keeps Changing Color. *Altus Times-Democrat*. 1952, 17.10.1952; UNITED PRESS. Republican Solon Hits Eisenhower's Taft Ties, Bolts. *Tamtéž*. 1952, 19.9.1952.

¹¹² Wisconsin Historical Society. *McCarthyism, Korea and the Cold War*. Online. W History.

NÁLEVKVA, Vladimír. *Stalinova hra o Zemi jitřní svěžesti: korejská válka 1950-1953*. Praha: Epocha, 2009, s. 82-83.

demokraté odsoudili jeho prohlášení o komunistech ve vládě, což jej velmi rozhořčilo. Expert na dálněvýchodní vztahy Owen Lattimore, kterého McCarthy označil za největšího ruského špiona v zemi, označil McCarthyho za demagoga a uvedl, že jeho vlastní příběh je jasnou ukázkou, jak se nařčení z komunismu může přihodit každému.¹¹³

ATD většinou tlumočí stejné informace jako WRH a nesnaží se nějakým způsobem na McCarthyho útočit. Ukázat si to lze na příkladu některých článků o konfliktu mezi McCarthyem a novinářem D. Pearsonem, který byl zapřísáhlým odpůrcem McCarthyho. Ve WRH i ATD se můžeme dočíst o jejich fyzickém souboji, ke kterému došlo v prosinci 1950. Zde obě noviny rozebírají onen souboj a uvádějí verzi obou zúčastněných, kdy McCarthy tvrdil, že dal Pearsonovi facku a Pearson zase, že McCarthyho dvakrát silně nakopl. I přes jejich politickou příslušnost se ani jedny noviny jasně nestaví za specifickou osobu. Jediný rozdíl, který často vidíme u novin republikánských je, že jejich články o McCarthyem jsou často více obsáhlé a často více rozebírají jeho motivy, zatímco noviny demokratické jsou při popisu jeho aktivit mnohem stručnější. BDE například tento konflikt vůbec nezmiňuje.¹¹⁴

V roce 1953 již za vlády prezidenta Eisenhowera stále pokračovaly McCarthyho aktivity. Otázkou ovšem je, zda se změnil pohled médií. Nejlepším příkladem je McCarthyho kampaň v druhé polovině roku 1953 kdy bojoval za ukončení jakéhokoliv obchodu s komunistickou Čínou, což ho přivedlo do konfliktu především se státním tajemníkem Johnem Fosterem Dullesem kvůli McCarthyho útokům a také jeho příznivcům, kteří zaplavovali vládu dopisy a telegramy.

WRH zdlouhavě rozebíral konflikt McCarthyho a Dullese a Dullesovu odpověď, jeho rozhořčení a protiútok, načež dodával, že prezident dal plnou podporu Dullesovi, což i přes jeho veřejnou neutralitu ukazuje prezidentův skutečný (negativní) názor na McCarthyho.¹¹⁵

ATD také rozebírá tuto situaci, ale konfliktu Dullese a McCarthyho se příliš nevěnuje. Jedním z hlavních bodů článku byly McCarthyho poznámky na účet demokratů a také o honu na komunisty v rámci Demokratické strany, ke kterému měl dát republikánům prezident povolení.¹¹⁶

---

¹¹³ ASSOCIATED PRESS. McCarthy Demands Acheson Be Fired. *Winona Republican Herald*. 1950, 31.7.1950.

¹¹⁴ ASSOCIATED PRESS. McCarthy And Pearson Tangle. *Winona Republican Herald*. 1950, 14.12.1950; UNITED PRESS. McCarthy And Pearson Differ On Fight View. *Altus Times-Democrat*. 1950, 14.12.1950.

¹¹⁵ ALSOP, Stewart. Dulles Set To Battle McCarthy. *Winona Republican Herald*. 1953, 4.12.1953.

¹¹⁶ UNITED PRESS. McCarthy Denies Challenging Ike's Leadership of Party. *Altus Times-Democrat*. 1953, 3.12.1953.

Situace kolem McCarthyho je jednou z nejlepších ukázek toho, jak tyto deníky fungovaly. I přes zřejmou politickou příslušnost k Republikánské či Demokratické straně si stále zachovávaly určitou dávku neutrality, respektive se nesnažily konflikt dále zostřovat. Popisovaly události více očima své politické strany, ale zároveň většinou uváděly i názory a motivy strany druhé.

Váleční zajatci

V průběhu války se otázka zajatců často vztahovala právě k dříve zmíněné brutalitě Severu a později Číny a diskutovalo se o zavražděných zajatcích jejichž pečlivě vybrané fotografie (tak aby neukazovali jejich identitu) byly občas vpuštěny do novin. Později se začaly objevovat první diskuse se zajatci, poté co se někteří začali navracet. S koncem války se na stránkách tisku často objevovala otázka návratu a výměny zajatců.¹¹⁷

Během roku 1951 byli váleční zajatci postupně přemísťováni do čínských zajateckých táborů z důvodu velmi špatného zacházení v rukou Severokorejců a zjednodušení logistiky. V počátečních fázích války Severokorejci často nebrali zajatce, obzvláště v případě Američanů. Naopak zajaté Jihokorejce častokrát verbovali do svých řad.¹¹⁸

Při rozhovorech v Kesongu začala debata o repatriaci zajatců. Severokorejci a Číňané uvedli mnohem méně zajatců, než kolik jich vojska OSN pohřešovala. Čínští a severokorejští zajatci byli internováni na ostrově Kodžedo. Komunistické režimy požadovaly výměnu všech za všechny, aby znemožnily emigraci. To v květnu 1952 vyvolalo vzpouru vězňů, z nichž mnozí chtěli odejít na Tchaj-wan či do Jižní Koreje. V prosinci 1952 byla odsouhlasena Indická rezoluce, která dávala zajatce do správy neutrální komise, pod kterou dostali možnost svobodného výběru, zda se chtějí navrátit či zůstat. Truman a Acheson prohlásili, že násilně navracet zajatce, kteří nechtějí, či se obávají případné popravy, by bylo proti jakýmkoliv zásadám lidských práv.¹¹⁹

WRH 30. září 1953 řeší klasifikaci amerických zajatců. Někteří zajatci spolupracovali s Číňany a Severokorejci a byli rozděleni do tří skupin. V první skupině byli ti, kteří kolaborovali a donášeli na spolubojovníky s cílem zlepšit své postavení. V druhé ti, kteří pod tlakem a výhrůzkami podepsali falešná přiznání a účastnili se propagandistických vysílání, a ve třetí skupině ti, kteří odmítli repatriaci a rozhodli se zůstat (v této kategorii bylo pouze 23 z 3000 zajatých Američanů). Bylo naznačeno, že velení bude shovívavé k těm ostatním, pokud vezme v potaz jejich utrpení, které v zajetí zažili.¹²⁰

---

¹¹⁷ CASEY, Steven. In: *Selling the Korean War*. New York: Oxford University Press, 2008, s. 279-280.

¹¹⁸ Fearer, Brett, ""Prodigals of Traitors: American POWs during the Korean War, Brainwashing, and National Security"" (2023).

¹¹⁹ CASEY, Steven. In: *Selling the Korean War*. New York: Oxford University Press, 2008, s. 286.

¹²⁰ WHITEHEAD, Don; MARLOW, James. We Can't Ignore Ugly Side of POW Picture. *Winona Republican Herald*. 1953, 30.9.1953.

Problémem bylo, že jakákoliv kolaborace, i když nucená, byla pro velení a vládu nebezpečnou ukázkou toho, že i přes antikomunistickou indoktrinaci se takové věci mohou stát. Případy kolaborace přinesly i obavy, že v případě další, pravděpodobně větší války proti komunismu se může kolaborace opakovat ve větším měřítku. Takové znepokojivé případy byly podnětem k výzkumu, zda se takové možnosti dá předejít a co může způsobovat větší náchylnost ke spolupráci s nepřítelem.¹²¹

Pokud byli vojáci za nějaký způsob kolaborace souzeni, verdiktem většinou bylo pouze nečestné propuštění (dishonorable discharge) z armády. Za to také loboval prezident Eisenhower, který jako válečný veterán chápal utrpení zajatců a nechtěl udělovat žádné tvrdé tresty.¹²²

V novinovém článku se také píše, že někteří vězni odporovali nátlakům i za hrozby ztráty života a někteří na to také doplatili. Zmíněn je právě i generál Dean, který prohlásil, že svým věznilům řekl, ať mu klidně vyřiznou jazyk, ale propagandu pro ně dělat nebude.

Návratem zajatců se zabýval také BDE. Popisoval, co na zajatce po návratu domů čeká a jak o ně bude postaráno. Některé články jsou doplněny fotkami a popisy o bídném zdravotním stavu zajatců, do kterého se v rukou komunistů dostali.

V průběhu války sledované deníky rozvažovaly o osudu zajatců, porovnávaly seznamy pohřešovaných a seznamy zajatců, které přišly ze Severu a které vzbudily pochyby o jejich pravdivosti. Předpokládalo se, že zajatců je více, než nepřátelská strana přiznává. Patrně také dochází k jejich vraždění, protože normální instinkty a humánní vedení války nejsou podle autorů takových komentářů něčím, čím by Severokorejci a Číňané byli pověstní.

Jednotlivé noviny se velmi často v průběhu roku 1953 zabývaly konflikty s čínskými a severokorejskými zajatci, kteří odmítali návrat na Sever. Došlo k několika útěkům a konfliktům se strážnými, které si vyžádaly ztráty na životech, což poškodilo vztahy mezi silami OSN a Jihokorejci, kteří si chtěli tyto antikomunisty ponechat. Některé útky dle článku v BDE byly přímo řízeny či podpořeny Jihokorejci, jako například masový útek 18. června 1953.¹²³

---

¹²¹ Fearer, Brett, "Prodigals of Traitors: American POWs during the Korean War, Brainwashing, and National Security" (2023).

¹²² Fearer, Brett, "Prodigals of Traitors: American POWs during the Korean War, Brainwashing, and National Security" (2023).

¹²³ UNITED PRESS. Rhee Revolt Jeopardizes Truce Plans. *Brooklyn Daily Eagle*. 1953, 18.6.1953.

Ve vydání všech sledovaných novin z 22. a 23. prosince 1951 se můžeme dočíst o vyjednáváních, výměně zajatců a vánočním příměří, které se jevilo jako velmi nepravděpodobné. Komunisté byli obviňováni, že vyjednávají jen proto, aby v budoucnu opět zaútočili. Tomu prý nasvědčoval severokorejský požadavek, aby získali souhlas druhé strany s výstavbou letišť v průběhu případného příměří. Takovéto zprávy důležitějšího charakteru často ukazují na omezené možnosti získávání informací, které musely před uveřejněním projít vojenskou cenzurou. V různých novinách se proto vyskytují články s téměř totožnými větami a odstavci.¹²⁴

I když válečné zločiny komunistů byly zmiňovány často, většinou se nevyskytovaly na titulní straně a když už, tak ne jako hlavní článek. Na druhé straně BDE z 27. listopadu 1950 se například dočteme o tom, že 22 amerických a 250 jihokorejských zajatců bylo zmasakrováno při pochodu smrti z Taegu. Přeživší popsal počínání severokorejských vojáků, kteří jejich druhy povraždili.¹²⁵

Ve věci válečných zajatců noviny vesměs nepřítele vykreslovaly jako násilné barbary nebo jako politické manipulátory. Výpovědi zajatců, které byly často velmi odlišné, utvoření jednotného názoru nepomáhaly, i když se média snažila vždy psát jen o negativních zážitcích a událostech, aby prohloubila nenávisť vůči nepříteli a udržela veřejnou podporu války. Ztráty na životech a utrpení ovšem často také vzbuzovaly spíše opačné názory v americké společnosti, která byla válkou postupně stále více unavena, přála si její konec a obzvláště návrat zajatých Američanů domů.

---

¹²⁴ TUCKMAN, Robert B. UN Asks Reds To Exchange Sick, Wounded. *Winona Republican Herald*. 1951, 22.12.1951; UNITED PRESS. Allies Try for Mercy Exchange of Prisoners. *Altus Times-Democrat*. 1951, 23.12.1951; UNITED PRESS. 50-50 Chance Seen for Mercy PW Exchange. *Brooklyn Daily Eagle*. 1951, 23.12.1951.

¹²⁵ UNITED PRESS. 272 Slain By Reds on March. *Brooklyn Daily Eagle*. 1950, 27.11.1950.

Důležité momenty války

Čínská intervence

Čínská intervence zprvu vzbuzovala mnoho pochyb. Americké vedení mělo v plánu válečné tažení dokončit do Vánoc a díky rapidnímu postupu jeho jednotek se opravdu zdálo, že tomu tak bude. Tudiž, když začaly přicházet první zprávy o čínských vojácích v Koreji, velení, obzvláště pak MacArthur, bylo velmi skeptické a buď jim nevěřilo, či je pokládalo jen za malé skupinky dobrovolníků.

BDE 25. října 1950 píše, že dle zprávy od válečného zajatce 20 000 čínských vojáků překročilo severokorejskou hranici a 27. října hovoří již o minimálně 40 000 čínských vojácích a jejich aktivním zapojení do konfliktu. Podle amerických důstojníků se údajně na Severu pohybovali také sovětsí poradci.¹²⁶

Teprve 30. října WRH potvrdil informace o zapojení silných čínských jednotek do bojů v Koreji. Tento článek ovšem není tentokrát hlavní zprávou dne tak, jako ty předchozí, a to pravděpodobně z důvodu, aby nealarmoval obyvatelstvo. Jak článek zmiňuje, situace byla velmi vážná, neboť nebylo jasné, zda útok považovat za otevřenou intervenci Číny. Jsou popisovány těžké boje a rozdrčení roty amerických mariňáků, zároveň deník hovoří o přehradě v Chesanu, jejíž hydroelektrická elektrárna zásobovala Mandžusko a byla tudíž jedním z hlavních cílů komunistické ofenzivy. WRH vlastně až do poslední chvíle spekuloval o pravdivosti zpráv a posléze o hlášeném počtu čínských jednotek.¹²⁷

ATD více méně od prvních zpráv bere přítomnost čínských jednotek jako fakt a 30. října 1950 definitivně potvrzuje přítomnost silných čínských uskupení s cílem obsadit Hamhung a Chesan. Dle zpráv tokijských zpravodajců stále chyběly ovšem důkazy o čínské intervenci. Situace na frontě však byla jednoznačná. První čínští vojáci padli do zajetí již v polovině měsíce, i když se stále předpokládalo, že jsou to jen menší posily pro doplnění stavu severokorejských divizí.¹²⁸

---

¹²⁶ UNITED PRESS. Report China Red Troops In N. Korea. *Brooklyn Daily Eagle*. 1950, 25.10.1950.

¹²⁷ ASSOCIATED PRESS. Chinese Red Troops Join North Korean Forces. *Winona Republican Herald*. 1950, 30.10.1950.

¹²⁸ UNITED PRESS. South Koreans Reel Back Under Red Counterattack. *Altus Times-Democrat*. 1950, 30.10.1950.

Jedním ze stěžejních bodů této ofenzivy byla Chesanská přehrada, jejíž elektrárny zásobovaly Sever a část Mandžuska a její obrana americkou námořní pěchotou a jejich následný ústup se stal jednou z nejznámějších bitev této války.

Jednou z hlavních ofenziv, s cílem překvapit jednotky OSN, byl útok u Unsanu. 25. října 1950 jihokorejské jednotky postoupily na sever. Od zajatce zjistily, že 10 000 čínských posil již čekalo na povel k útoku, a zaujalo obranné pozice. V BDE se 27. října můžeme dočíst o zprávách o přísunu až 40 000 čínských posil přes hranice směrem k Unsanu, což bylo předzvěstí nadcházející, nyní již ne tak tajné, ofenzivy. I přes zřejmé skutečnosti se zde stále můžeme dočíst o pochybách generála MacArthura, který věřil, že Čína se aktivně do války nezapojí a spekuloval, že posily představují jen Korejci z Mandžuska vycvičení Čínou.¹²⁹

Jak je vidět, deníky také více či méně sdílely jistou skepsi vůči informacím o čínských jednotkách, ale většinou je zároveň nebraly na lehkou váhu tak jako samotný MacArthur. Ve svých článcích zhodnotily všechny dostupné informace, čímž dávaly čtenáři dobrý obraz toho, co se pravděpodobně právě dělo na frontové linii.

Ústup vojsk OSN a obrana Soulu roku 1951

Čína a Severní Korea potřebovaly postoupit a prolomit patovou situaci na frontě, také kvůli nátlaku Stalina, který si přál válku ukončit. Byla připravena další ofenziva, která započala 22. dubna 1951, hlavní nápor byl zachycen belgickými a britskými jednotkami. Celý týden vzdorovala kóta 235 bráněná Gloucesterským praporem. Jednotky Číny a Severu dále postoupily do údolí řeky Kapchjong, kde kóty 504 a 677 držely jednotky Commonwealthu, a kromě obsazení kóty 504 se dále neprobily. Jednotky OSN se stáhly k nové obranné linii a zastavily postupujícího nepřítele na předměstí Soulu.¹³⁰

Více na východě ve středním úseku fronty došlo k rozkladu jihokorejských jednotek a vznikl 16 km velký průlom v linii fronty. Americká 1. divize námořní pěchoty byla vyslána k zablokování průlomu, který ohrožoval křídlo amerických jednotek. Američtí mariňáci pak byli vystaveni vlnám útočící čínské armády.¹³¹

---

¹²⁹ UNITED PRESS. 40,000 Cross Border From Manchuria. *Brooklyn Daily Eagle*. 1950, 27.10.1950.

¹³⁰ NÁLEVKA, Vladimír. *Stalinova hra o Zemi jitřní svěžesti: korejská válka 1950-1953*. Praha: Epoque, 2009, s. 84-85.

¹³¹ DVORCHAK, Robert J. *Korejská válka 1950-1953: dějiny konfliktu očima korespondentů Associated Press*. Brno: Jota, 1996, s. 212-213.

Boj slavného Gloucesterského praporu na již zmíněné kótě, přinesl Číňanům ztrátu 10 000 mužů, ale stál Gloucesterské 1000 raněných a zabitých a také mnoho zajatých. Díky jejich urputné obraně byl ale zpomalen útok na Soul a vojska OSN dostala tolik potřebný čas připravit obranu.¹³²

Kvůli problémům se zásobováním byla čínsko-severokorejská ofenziva 29. dubna zastavena. Čínský útok přes řeku Han byl odražen. Po doplnění zásob šestá fáze ofenzivy započala 16. května na východní části fronty a zničila dvě jihokorejské divize, americká 2. pěší divize dostala za úkol uzavřít průlom a pronikající čínské jednotky byly postupně zastaveny. Poté americká 8. armáda překročila 38. rovnoběžku.¹³³

WRH píše 23. dubna, že rudí mají 700 000 mužů připravených na frontě. Masivní útok zatlačil místy jednotky OSN až 12 mil a čínské a severokorejské jednotky překročily řeku Imjin v šíři 15 mil až do vzdálenosti 30 mil od Soulu. Jednotky OSN nato vyhodily do povětří mosty. Noviny také poznamenávají útržkovitost dostupných informací kvůli cenzuře.¹³⁴

Článek v ATD hovořící o této ofenzivě je překvapivě mnohem podrobnější a popisuje všechny směry komunistické ofenzivy, ústup vojsk OSN, přesný čas zničení jednoho ze strategických mostů, a také detaily střetů se Severokorejci v rámci jejich pokusů získat strategický vrch a překročit řeku. Jsou zde popsány události na všech třech částech fronty. Zmíněny jsou také spekulace generála van Fleeta o sovětských dobrovolnících a japonských zajatcích vycvičených Sověty.¹³⁵

BDE píše o ofenzivě stejným způsobem, noviny sdílejí některé odstavce skoro doslovně. Článek v ATD je celkově ale nejdetailnější, všechny deníky se zaměřují hlavně na značné oběti komunistů, kterých jsou dle novin tisíce a dělostřelectvo i letectvo jim způsobují značné ztráty. Důraz je také kladen na fakt, že ústup je spořádaný a nejde o žádný nepřátelský průlom, ale jen o taktický ústup a konsolidaci sil.¹³⁶

I přes úspěch nepřátelského útoku z taktického hlediska je samozřejmě z propagandistických důvodů v médiích vždy kladen důraz na úspěchy vlastní strany a značné ztráty nepřítele.

---

¹³² *Tamtéž.* s. 213-217.

¹³³ *Tamtéž.* s. 218-219.

¹³⁴ CLEMENTS, Olen. Big Red Attack Advances 12 Miles. *Winona Republican Herald*. 1951, 23.4.1951.

¹³⁵ UNITED PRESS. Allies Fall Back Across Hantan as Reds Open Up. *Altus Times-Democrat*. 1951, 23.4.1951.

¹³⁶ UNITED PRESS. 700,000 Reds Force Allies To Retreat Toward Parallel. *Brooklyn Daily Eagle*. 1951, 23.4.1951.

Tyto události byly těžkou ránou pro veřejné mínění, dle průzkumů podpora prezidenta spadla v roce 1951 na 23 procent a názor, že USA udělalo chybu zapojením do války vzrostl z pětiny na celou polovinu obyvatelstva. Po ustálení fronty se v průběhu roku 1952 názor obyvatelstva opět posunul k více proválečnému, ale podpora prezidenta nepřesáhla 32 procent. Média a jejich regulace byly jedním z nejužitečnějších nástrojů k udržení podpory obyvatelstva.¹³⁷

Kesong a Pchanmundžom – jednání o příměří

Diskuse byly zahájeny 10. července 1951 byly o příměří v Kesongu, ale křehké dohody se podařilo dosáhnout až 27. listopadu. Severokorejci navrhli jednání v Kesongu již mezi 10.-15. červencem. Generál Ridgeway se obával, že Číňané využijí přerušení bojů ke konsolidaci sil a novému útoku, a nechtěl tak přerušit svoje vlastní bojové operace. Diskuse o zahájení mírových rozhovorů ovšem započaly i přes kategorické odmítnutí příměří ze strany Syngmana Rhee, který stále chtěl sjednotit celý poloostrov. Jednání byla plná překážek a komunisté nejdříve požadovali stažení jednotek na původní hranice států a odchod cizích armád z poloostrova, což nepřicházelo v úvahu. Navíc město Kesong bylo v komunistické části fronty s vojenským táborem, což dávalo komunistům možnost ukazovat svoji sílu a chovat se nadřazeně. Západní reportéři ani neměli přístup k jednáním a vyjednávači OSN byli v neustálé karanténě a pod dohledem. Reportéři ovšem po nějaké době začali hlasitě protestovat a oběma zúčastněnými stranami jim nakonec byl povolen přístup k jednání. I přes přístup do Kesongu se jim dostávalo jen minimum informací.¹³⁸

27. listopadu WRH rozebíral podmínky příměří a odmítavý postoj komunistů, aby kdokoliv vstoupil na území Severu. Bylo dohodnuto dočasné příměří a výměny vězňů. Komunikace však neustále narážela na problémy a bylo složité úmluvy o klidu zbraní dodržet. 28. listopadu již hlavní titulek ohlašuje klid zbraní na frontě a vydání rozkazu, který zakazoval americkým jednotkám střílet na nepřítele, pokud nejsou napadeni jako první, dále pak popisuje klid na frontě. Dle interview ze strany zpravodajců byli vojáci velmi optimističtí k vývoji příměří. 29. listopadu již noviny hlásily dělostřeleckou palbu podél linie, neboť generál Van Fleet prohlásil, že rozkaz nebyl k zastavení veškeré palby ale jen k ofenzivním operacím, a tudíž dělostřelectvo

---

¹³⁷ CASEY, Steven. In: *Selling the Korean War*. New York: Oxford University Press, 2008, s. 292-293.

¹³⁸ DVORCHAK, Robert J. *Korejská válka 1950-1953: dějiny konfliktu očima korespondentů Associated Press*. Brno: Jota, 1996, s. 223-227.

CASEY, Steven. In: *Selling the Korean War*. New York: Oxford University Press, 2008, s. 269;273.

z jeho rozkazu začalo ostřelovat koncentrace nepřátelských sil. Tím byla započata otázka o interpretaci a reálném znění rozkazů z Washingtonu.¹³⁹

27. listopadu ATD tlumočil stejné informace o postupu jednání a severokorejských protestech vůči inspekci neutrálních komisí OSN na Severu. Obdobně jako WRH řešil i demokratický regionální list 29. listopadu místy pokračující boje a americký rozkaz neútočit jako první. Dle vojenských zpráv vzdušná a námořní válka pokračuje bez větších omezení. Deník zde řeší podobu pravděpodobného příměří, pokud ho bude dosaženo, a také ATD poznamenává, že i přes podepsání příměří by bylo třeba v Koreji ponechat větší posádku, protože komunistům se nedá věřit.¹⁴⁰

BDE ve vydání 29. listopadu na první straně pod palcovým titulkem „Válka v plné zběsilosti, bitvy rychle končí falešné příměří“ hovoří vesměs o stejném průběhu událostí.¹⁴¹

V průběhu těchto dnů, především pak 30. listopadu, se hlavně často řeší letecké operace, které zneškodnily velké množství nepřátelských letadel a nákladních vozů. Je poznamenáno, že komunisté využívají relativního klidu na přísun zásob a posil, což se letectvo OSN snaží zbrzdit, jak nejlépe to jde. Komunisté prý v předchozí debatě odmítli požadavek OSN na zastavení přísunu posil obou stran.¹⁴²

WRH ten den pak také sdílí prezidentovo prohlášení, že je třeba být na pozoru, neboť je vysoká pravděpodobnost, že nepřítel podnikne útok. Nedá se mu věřit a než dojde k podepsání příměří, je nutno být v bojové pohotovosti. Republikánský deník také uvádí na pravou míru jakékoliv zprávy z dalších médií, které mylně považovaly vývoj na frontě za úplný klid zbraní.¹⁴³

ATD má jako hlavní téma divize oklahomské Národní gardy, které jsou posílány do Koreji, což je právě dobrou ukázkou regionálních informací, které se zobrazují v jednotlivých denících. Kromě informací o regionálních armádních jednotkách deníky také často přinášely

---

¹³⁹ ASSOCIATED PRESS. Officers Debate Supervision Of Armistice. *Winona Republican Herald*. 1951, 27.11.1951; ASSOCIATED PRESS. Shooting Stops In Korea. *Tamtěž*. 1951, 28.11.1951; ASSOCIATED PRESS. Van Fleet Order Misinterpreted. *Tamtěž*. 1951, 29.11.1951.

¹⁴⁰ UNITED PRESS. Reds Quick To Reject Truce Period Checkup. *Altus Times-Democrat*. 1951, 27.11.1951; UNITED PRESS. Reds Make Way For Compromise. *Tamtěž*. 1951, 29.11.1951;

¹⁴¹ UNITED PRESS. War On In Full Fury, Battles End False Truce. *Brooklyn Daily Eagle*. 1951, 29.11.1951.

¹⁴² UNITED PRESS. UN Jets Down 11 Red Planes. *Tamtěž*. 1951, 30.11.1951.

¹⁴³ ASSOCIATED PRESS. Truman Warns Of Red Trap In Cease-Fire. *Winona Republican Herald*. 1951, 30.11.1951.

zprávy o vojácích z jejich státu/oblasti, kteří byli zabiti, raněni, povýšeni, či získali medaili za svoji službu.¹⁴⁴

Každé noviny řešily poněkud jiné hlavní téma a nepostupovaly v přístupu k právě probíhajícím událostem v Koreji jednotně. U regionálních novin často můžeme vidět, že i některé hlavní zprávy z války jsou upozaděny nějakou regionální událostí, která je pro čtenáře pravděpodobně důležitější.

Pchanmundžom

Po krachu jednání v Kesongu se hledalo nově místo pro pokračování mírových jednání. Výběr nakonec padl na malou vesnice Pchanmundžom, kde byla 25. října 1951 v nově postaveném táboře jednání obnovena. Rozhovory se táhly dlouhé měsíce, mimo jiné i kvůli neochotě Jihu upustit od plánu sjednocení a pro neustálé neshody v otázce válečných zajatců. V domácím prostředí zároveň probíhaly spory, protože někteří byli toho názoru, že s komunisty by se vůbec nemělo kvůli jejich brutálnímu zacházení se zajatci vyjednávat. Otázka zajatců se postupně stala jedním z hlavních témat v médiích v letech 1952 až 1953.¹⁴⁵

ATD i WRH 8. října 1951 píše o novém místě jednání v Pchanmundžomu po tom, co generál Ridgeway odmítl konat jednání znovu v Kesongu a také o dohodě mezi představiteli Severu a OSN o ustavení bezpečné zóny okolo Pchanmundžomu. Jediný rozdíl mezi oběma deníky byl ve způsobu, kterým uváděly název místa jednání. Zatímco WRH používal transkripci Panmunjom, ATD užíval podobu Pan Mun Jom.¹⁴⁶

Noviny pravidelně popisovaly průběh jednání a jejich krachy, často informace z jednání již nedostávaly hlavní titulek a často nefigurovaly ani na titulní straně. Kvůli nevalným výsledkům a neustálým průtahům totiž zdlouhavá jednání nepřinášela nic zajímavého.

WRH 10. října 1952 například až na šesté straně píše o krachu jednání, které prý bylo opět důsledkem otázky zajatců, protože OSN kategoricky odmítalo násilím navrátit zajatce, kteří

---

¹⁴⁴ UNITED PRESS. Informed Capitol Sources Says 45th Is Korea Bound. *Altus Times-Democrat*. 1951, 30.11.1951.

¹⁴⁵ CASEY, Steven. In: *Selling the Korean War*. New York: Oxford University Press, 2008, s. 277-282.

¹⁴⁶ ASSOCIATED PRESS. Ridgway Accepts New Red Plan. *Winona Republican Herald*. 1952, 8.11.1951. *Altus Times-Democrat*. 1952, 8.11.1951.

chtěli zůstat na Jihu. Jednání posledních měsíců v Pchanmundžomu jsou označena za frašku a je poznamenáno, že komunisté a USA si onen konflikt zájmů budou řešit opět na půdě OSN.¹⁴⁷

O novém započetí jednání píše WRH opět 10. dubna 1953. Hlavním tématem byla znovu diskuse o výměně a návratu zajatců a snaha dosáhnout kompromisu o osudu zajatců, kteří se nechtěli vrátit domů. Čína a Severní Korea byly ochotny jednat o tom, že by takoví zajatci mohli by tak být předáni do rukou neutrálního státu. Zároveň ale nechtěly upustit od svého záměru repatriovat všechny své zajatce.¹⁴⁸

Jak již bylo řečeno, zprávy z jednání byly z velké části zaměřeny právě na otázku zajatců, která charakterizovala jejich průběh až do samotného konce, všechny sledované deníky rozebíraly toto téma a postoje obou stran. Příměří bylo stanoveno na 27. července 1953, tento den je v médiích charakterizován především popisem posledních dělostřeleckých a leteckých soubojů. Dle zpráv komunisté započali mohutné dělostřelecké útoky těsně před dohodnutým koncem válčení jako poslední útok války.¹⁴⁹

Diskuse o mírových jednáních většinou dostávaly prostor na titulních stranách, ale s jejich nevalnými výsledky byly postupně upozad'ovány do té doby, než se naskytl nějaký průlom. S postupem války nabývala na důležitosti otázka válečných zajatců, až se stala z pohledu americké veřejnosti tou nejdůležitější. Na této otázce také závisel celý postup jednání.

Stalinova smrt

Cesta k příměří se otevřela po Stalinově smrti. Moskva oznámila Číně a Severokorejčům, že je v jejich zájmu vleklou válku co nejrychleji ukončit. Tomuto pokynu se oba komunistické státy podřídily a akceptovaly i koncept dobrovolné repatriace. V červnu došlo bez účasti Jihokorejců k dohodě o zajatcích a podepsání mírové dohody.¹⁵⁰

---

¹⁴⁷ MARLOW, James. Korean Peace Remote No Success in Talks. *Winona Republican Herald*. 1952, 10.11.1952.

¹⁴⁸ TUCKMAN, Robert B. Exchange All POWs, Reds Propose. *Tamtéž*. 1953, 10.4.1953.

¹⁴⁹ EDWARDS, Forrest. Fighting Stops, War in Korea Over. *Tamtéž*. 1953, 27.7.1953.

¹⁵⁰ NÁLEVKA, Vladimír. *Stalinova hra o Zemi jitřní svěžesti: korejská válka 1950-1953*. Praha: Epoque, 2009, s. 122-124.

Deníky referovaly o stavu Stalinova zdraví pravidelně. V den, kdy sovětský vůdce zemřel, 5. března 1953, WRH informoval o jeho zdravotním stavu a pravděpodobné blízké smrti, která byla podle západních lékařských expertů nevyhnutelná.¹⁵¹

Stalinovu smrt potvrdil WRH 6. března. Popisoval celkovou atmosféru v Moskvě a zabýval se budoucností sovětské politiky. Předpokládal, že politika Sovětského svazu bude v současné době pokračovat stejnou cestou jako za Stalinova života.¹⁵²

9. března WRH přinesl informace o pohřbu a parafrázoval projev G. Malenkova, který prohlásil, že smrt Stalina nepoškodí schopnost Sovětského svazu bránit se proti jakékoliv agresi. SSSR bude nadále bojovat proti jakémukoliv vnějšímu i vnitřnímu nepříteli. Zároveň ale také hovořil o víře, že komunistické a kapitalistické státy mohou vedle sebe koexistovat v míru. Noviny tedy naznačily jistou šanci na mír v Koreji.¹⁵³

Změny v sovětské politice po smrti Stalina velkým dílem přispěly ke konci Korejské války, neboť sovětská vláda chtěla prosadit mírovou cestu a ukončit zdlouhavý konflikt i přes odpor Číny.

---

¹⁵¹ GILLMORE, Eddy; WHITNEY, Thomas. Stalin in Coma, Close to Death. *Winona Republican Herald*. 1953, 5.3.1953.

¹⁵² GILLMORE, Eddy; WHITNEY, Thomas. No Hint of Dead Stalin's Successor. *Tamtěž*. 1953, 6.3.1953.

¹⁵³ WHITNEY, Thomas. Reds Talk Peace at Stalin Rites. *Tamtěž*. 1953, 9.3.1953.

Válečné zločiny

Nejčastěji se přirozeně objevují zprávy o zločinech Severokorejců. Ve vydání z 30. října se například můžeme ve WRH dozvědět o nálezů 80 těl severokorejských civilistů 46 mil od Pchjongjangu. Otázkou ovšem je pravdivost těchto nálezů nebo přesněji skutečný původce těchto zločinů, vzhledem k mnoha masakrům spáchaných Jihokorejci v průběhu konfliktu. I když válečné zločiny Jihokorejců se moc nezmiňují, můžeme se například ve WRH z 22. prosince 1950 dočíst, že v rámci amnestie bylo propuštěno značné množství vězňů odsouzených za válečné zločiny. Což naznačuje, že jihokorejský režim do jisté míry postihoval některé válečné zločiny, ale tento fakt není nijak dokumentován.¹⁵⁴

Republikánský deník 29. října 1953 spekoval o přibližném počtu Američanů, kteří se stali oběťmi čínských a severokorejských zločinů. Je zde uvedeno 6113 pravděpodobných obětí na americké straně a celkem 29 815 osob všech národností. Dle zpráv komise většina z nich zahynula v prvním roce války během první invaze, kdy také došlo k největšímu počtu zločinů na civilním obyvatelstvu, hlavně pak v průběhu září 1950.¹⁵⁵

Zajímavé jsou také protesty ze strany Severokorejců, kteří využívali každé šance k útoku na jednotky OSN. Po povstání zajatců na ostrově Kodžedo vznesli Severokorejci protest proti "masakru" vězňů spáchaných vojáky OSN. Ti totiž zastřelili několik desítek vězňů během násilných potyček ve věznici, což se ovšem nedalo srovnávat s popravami provedenými Severokorejci, neboť v tomto případě vězni brutálně napadli strážné.¹⁵⁶

Tento incident byl samozřejmě skvělým propagandistickým materiálem pro Sever a státy Východního bloku a kvůli jeho rozsahu se americkému velení nepodařilo ho udržet v tajnosti.

V novinách se průběžně objevovaly zprávy o masakrech. Například 29. září 1950 list ohlašoval objevení 400 zavražděných Jihokorejců v hrobech u Tedžonu a 23. října 1950 o masakru 68 amerických zajatců v Sunčonském tunelu a záchraně přeživších díky rychlé akci velícího generála.¹⁵⁷

I když některé zločiny Jihokorejců byly známy, a to hlavně díky svědectvím amerických vojáků, z propagandistických důvodů se o nich v amerických novinách tehdy nepsalo. Hlavním

---

¹⁵⁴ ASSOCIATED PRESS. Chinese Troops Join North Korean Forces. Winona Republican Herald. 1950, 30.10.1950. ASSOCIATED PRESS. Rhee Proclaims Partial Amnesty. *Tamtěž.* 1950, 22.12.1950.

¹⁵⁵ PAY, Elton C. 6113 Americans Victims Of Communist Atrocities. *Tamtěž.* 1953, 29.10.1953.

¹⁵⁶ ASSOCIATED PRESS. Reds Protest U.N. Treatment Of Prisoners. *Tamtěž.* 1952, 23.2.1952.

¹⁵⁷ PRICE, Bem. 400 South Koreans Found Massacred. *Tamtěž.* 1950, 29.9.1950.

WHITEHEAD, Don. Reds Massacre 68 Americans. *Tamtěž.* 1950, 23.10.1950.

tématem byl vždy popis zločinů komunistů. Obzvláště pokud došlo k zavraždění amerických vojáků, dostáváme velmi detailní a barvitý popis celé události.

Párkrát se v novinách objevují zmínky o údajných popravách politických vězňů jihokorejským režimem a jsou zde jisté úvahy o jejich rozsahu a oprávněnosti. Jeden článek přímo poznamenává, že americké jednotky by se takto nezachovaly, ale že je těžké Jihokorejce soudit, protože orientální mentalita je jiná než ta západní, což se dá brát jako jisté ospravedlňování těchto akcí. Takových článků ale bylo velmi málo v porovnání s články o popravách amerických vězňů, jihokorejských civilistů a obecně o komunistické brutalitě. Jeden článek z 6. listopadu 1950 také velmi barvitě popisoval průběh jedné popravy, kterou vykonali Jihokorejci na údajných kolaborantech s komunisty. Noviny také líčily, jak odsouzení prohlašovali, že jsou nevinní. To mohlo bezpochyby u čtenářů vzbudit pochyby, zda byly takové akce Jihokorejců skutečně oprávněné. Autor článku navíc dále poznamenal, že novináři dostali zákaz účastnit se jakýchkoliv dalších poprav. Články s takovým obsahem se nikdy nevyskytly na předních stranách deníků. Reportérům bylo velmi rychle velením zakázáno kritizovat americké spojence (především Jižní Koreu) a jakékoliv masakry, či zprávy o nich byly skrývány a cenzurovány.¹⁵⁸

V rámci snah ukázat hrůzy komunismu a jeho barbarské praktiky byla roku 1952 na stránkách sledovaných novin připomínána otázka masakru v Katyni roku 1940. Masakr 22 000 příslušníků polského důstojnictva a inteligence nejdříve Sovětský svaz utajoval, a poté sváděl na Německo. Důkazy ovšem byly jasné a nyní na vrcholu eskalace počátku studené války a v rámci propagandistického boje proti mezinárodnímu komunismu vedeného Sovětským svazem se tento zločin hodil jako skvělá záminka k slovním útokům na SSSR. Článků na katyňské téma se objevilo bezpočet, a to hlavně ve spojitosti s Koreou. WRH 2. července píše o verdiktu kongresu, který obvinil Sovětský svaz z vraždy 15 000 Poláků v Katyni (skutečné číslo obětí nebylo známo až do odtajnění dokumentů Gorbačovem roku 1990) a volal po zákroku Spojených národů a započetí vyšetřování dalších zločinů tohoto charakteru. Katyňský zločin však především měl sloužit jako paralela k aktuálním masakrům páchaným komunistickou stranou v Koreji, které dle verdiktu byly přesným duplikátem praktik prováděných Sověty právě v Katyni a měly tak ukázat zločiny a barbarství páchané komunisty.¹⁵⁹

---

¹⁵⁸ CUMINGS, Bruce. In: *The Korean War: A History*. New York: Modern Library, 2011, s. 83-84.

WAUGH, William J. *Mass Execution Denied but Kim Admits 242 Shot*. *Winona Republican Herald*. 1950, 21.12.1950. SHINN, Bill. *16 Men, 4 Women Executed by ROKs*. *Taméž*. 1950, 6.11.1950.

¹⁵⁹ BRINES, Russel. *Russians Killed 15 000 Poles Congress Finds*. *Winona Republican Herald*. 1952, 2.7.1952.

O začátku vyšetřování referoval 26. září 1951 BDE. Zmiňoval přitom, že katyňský masakr byl již za války vyšetřován komisí Červeného kříže a spojeneckých válečných zajatců, která jednoznačně potvrdila, že byl proveden Sověty. Ti ovšem jakoukoliv odpovědnost popřeli. Zpráva a dokument o vyšetřování byly tehdy utajeny a založeny z důvodu zachování přátelských vztahů. Nyní byly ovšem odtajněny, aby byl započat proces a dodatečné vyšetřování masakru.¹⁶⁰

WRH se zmiňoval o katyňském zločinu už 28. října 1950 v Sokolskyho článku o barbarství komunistů a o tom, že je třeba se v Koreji připravit na vraždění zajatců a další zločiny. Na Katyň článek odkazoval jako příklad barbarství a zřůdnosti komunistů.¹⁶¹

Katyň tak skvěle posloužila k antisovětské propagandě a byla v tomto ohledu hojně využívána v průběhu celého roku 1952. Následující rok o ni zmínky ve WRH zcela mizí a ostatní deníky ji zmiňují jen zřídka. Dalo by se spekulovat, že došlo k omezení útoků na Sovětský svaz kvůli smrti Stalina a potřeby navázání diplomatických vztahů za účelem ukončení korejské války.

Z tohoto nám tedy celkově vyplývá, že i přes pár zmínek o jihokorejských zločinech se velmi rychle narativ ustálil na informování o masakrech a brutalitě ze strany Severu a zločiny Jihu se objevují až mnoho let po konci války.

---

¹⁶⁰ BROWN, Constantine. House Opens Probe Next Month On Soviet Murder of 15 000 Poles. *Brooklyn Daily Eagle*. 1952, 26.9.1951.

¹⁶¹ SOKOLSKY, George E. We Must Expect Slaying of Prisoners. *Winona Republican Herald*. 1950, 28.10.1950.

Závěr

Korejská válka je velmi komplexním tématem. Z důvodu dlouhého trvání války je těžké zobrazit, jak všechny její události byly prezentovány americké veřejnosti. Z toho důvodu práce podává jen výsek nejdůležitějších a nám nejvíce přínosných částí.

Výklad tehdejší situace jednotlivými americkými deníky nebyl až tak rozdílný, jak by někteří mohli očekávat. Všechny podávají poměrně objektivní a obsáhlý pohled na válku a její průběh. Jsou zde samozřejmě vždy snahy ukázat krutosti nepřítele a ukázat obyvatelstvu nutnost angažmá v této válce. Rudý strach a hrozba komunismu jsou vždy jedním z předních témat, a to je neustále zdůrazňováno. Velmi důležitým pilířem celého narativu, který nás provází při čtení těchto deníků, je názor, že válka a celý „světový komunismus“ jsou organizovány přímo z Moskvy a že sovětsí vůdci ovládají ostatní komunistické státy jako své loutky. Z tohoto důvodu nevidíme mnoho diskusí o vedoucích činitelích Severu, ale hlavní pozornost je upřena na Stalina a jeho politbyro.

Hlavní rozpor mezi deníky přichází v případě vnitřní politiky USA, kde se přirozeně staví na stranu politické strany, ke které přísluší. Tento trend je nejvíce patrný při prezidentských volbách roku 1952, ale jisté rozepře můžeme například vidět i při debatách na počátku války ve sporech o zapojení do konfliktu.

Přesto zde většinou nezaznamenáváme žádný urputný politický souboj, či snahy přímo pošpinit druhou stranu. Nejlépe se nám vnitřní politika ukazuje v rámci diskusí o McCarthym, kdy můžeme vidět, že obě strany podávají informace o jeho aktivitách a konfliktech objektivně a nesnaží se ho většinou více očernit či ospravedlnit a pouze informují o dané události, často i očima obou zúčastněných stran.

Jedním z dalších důležitých rozdílů byly také články, které deníky uváděly na titulní straně, protože regionální deníky na ni umísťovali přednostně články důležité pro jejich stát. Například ATD psal o jednotce Oklahomské národní gardy, která byla odeslána do Koreje, což je článek, který bychom v jiném deníku nenašli, protože není důležitý pro jiný než tento region a pokud už by se vyskytoval, nebyl by na první straně.

Co se týče podání válečných zpráv, rozdíly lze vysvětlit různým původem informací. Pokud každé noviny měly zprávy z jiného zdroje, popsaly můžeme vidět větší odlišnosti. Velmi často se ale stávalo, že informace přišly od stejného zpravodaje a po cenzuře především z armádního komuniké. Pak se také stávalo, že noviny zveřejňovaly články, které byly téměř doslovně identické. Zároveň také jedny noviny občas stejnou informaci interpretovaly jinak než noviny

druhé. Například při zmíněném vstupu čínské armády do Koreje, kdy každé noviny měly jiný postoj k pravdivosti dostupných informací. Informace většinou pocházely buďto od zpravodajů Associated Press nebo United Press, které byly nejdůležitějšími zpravodajskými agenturami.

Pohled deníků na nepřítele je velmi zajímavý, neboť zde lze vidět poněkud stereotypní pohled na asijské národy ze strany Američanů. Asijské národy, především ty nepřátelské, jsou pokládány za barbarské a násilnické, schopné páchat zvěrstva a zločiny, kterých by se příslušníci západní civilizace nedopustili. Tyto poněkud rasistické pohledy dobře ilustrují dobový dominantní názor na rozdíl kultur a také stále trvající atmosféru rasové segregace, která tehdy ve Spojených státech panovala. Spřátelené asijské země jsou samozřejmě vyobrazovány v lepším světle i přesto, že většina z nich se dopustila stejných zločinů jako ty nepřátelské. Přirozený sklon k brutalitě byl ovšem také používán zároveň k ospravedlnění brutality Jihokorejců.

Otázka propagandy nám ukazuje, jakým způsobem jednotlivé strany vysvětlovaly původ konfliktu svému obyvatelstvu a jak odůvodňovaly nutnost se v něm angažovat. Jednotlivé strany se snažily svalit počátek konfliktu na toho druhého. Obzvláště přínosné jsou také převzaté články ze sovětské Pravdy, které deníky někdy interpretují a dávají tehdejší čtenářům cenný pohled na to, jak fungovala propaganda v Sovětském svazu. Nám ukazují, jak tyto články byly tehdy interpretovány, či komentovány americkými médii. Postupně můžeme vidět všechny její typy, ať již obyčejnou propagandu, která se jen snaží povzbudit patriotismus a získat podporu obyvatelstva, tak i tu více negativní, která zatajuje či pokřivuje informace a snaží se průběh války ukázat v lepším světle, než jak skutečně probíhala.

V dnešní době je mediální prostředí často plné propagandy, dezinformací a obecně snah nás ovlivnit častokrát negativně. Zároveň ale máme jedinečnou možnost získávat informace ze široké škály zdrojů, porovnávat je a ověřovat si jejich pravdivost a tím si utvořit vlastní názor a přehled. V době Korejské války samozřejmě takové možnosti nebyly a informovanost obyvatelstva z valné většiny závisela jen na lokálně dostupných médiích jako byly tyto deníky, což znamenalo, že jakákoliv dezinformace, která se dostala do tisku, byla většinou přijata jako fakt, neboť nebylo možné si zprávy ověřit jinde.

Cenzura byla důležitým tématem a je podstatná i pro porozumění ostatním americkým konfliktům. Původně minimální cenzura se ukazovala být nedostatečnou a z důvodu udržení podpory obyvatelstva a nevyzrazení důležitých informací nepříteli byl zaveden stejný systém armádní cenzury jako za druhé světové války. Toto je důležité si dát do kontextu například s

válkou ve Vietnamu, odkud přicházelo mnoho necenzurovaných fotografií, zpráv a filmových nahrávek, které ve spojení s narůstající nespokojeností obyvatelstva a zvětšujícím se počtem protiválečných skupin postupně podlomily ochotu americké společnosti angažovat se ve válce. Zatímco u Korejské války společnost i média válku spíše upozadují, po zabřednutí do pozicních bojů se o ní hovoří ve větší míře jen tehdy, pokud dojde k nějaké velmi důležité události. Při porovnání novin a sekundární literatury také zjišťujeme složitost celého tématu cenzury, neboť sami zpravodajové si zažádali o jistou cenzuru, protože sami nevěděli, co mohou a nemohou zveřejňovat a chtěli se tak vyhnout případnému postihu. Noviny si naopak potom místy stěžují, že cenzura zpožďuje získávání zpráv a je zbytečně přísná.

Jak již bylo řečeno, s postupem času zájem o válečné dění v Koreji upadal. Nejaktivnější byl v letech 1950 až 1951, kdy se fronta dramaticky pohybovala a docházelo k ofenzivám. Postup severokorejských jednotek, a obrana amerických a jihokorejských vojsk, a jejich následný protiútok a postup na sever, byly barvitě vykreslovány v každodenních zprávách. Čínský vstup do války byl nejdříve přijat médii i velením, jak můžeme vidět, se značnou skepsí a nedůvěřivostí, i když například WRH byl zprvu k informacím skeptičtější než ATD. Velmi sledována byla také protiofenziva Severu, až do ustálení fronty na 38. rovnoběžce.

V pozdějších fázích války na důležitosti nabírala hlavně otázka amerických zajatců. Americké deníky řešily, jak se se zajatci zacházelo, a především se zajímaly o svědectví navrátilých se zajatců vypovídající o brutalitě v zajateckých táborech. Obzvláště pak v roce 1953 přinášely noviny zprávy o návratu všech zajatců, o případných trestech pro ty, co kolabovali a o těch, kteří dobrovolně na Severu zůstali. Případ čínských a severokorejských zajatců byl také ostře sledován, neboť jejich vlády požadovaly repatriaci zajatců přesto, že mnoho z nich chtělo zůstat na Jihu. Diskuse o těchto událostech byly mezi nejdůležitějšími tématy závěru války. Otázka zajatců a neschopnost obou stran se dohodnout na jejím řešení byla také jedním z důvodů, proč mírové diskuse několikrát zkrachovaly a proč jejich průběh trval více než rok.

Otázka válečných zločinů, jak jsme viděli, byla probírána vesměs jen v případě zločinů, které byly dílem vojáků Číny a Severní Koreje. Tyto znepokojující zprávy měly burcovat veřejné mínění, aby podporovalo americkou účast ve válce a aby ukázalo barbarství a špatnost nepřítele. Zločiny Jihu se v médiích i přes četná svědectví vojáků neobjevují, aby nepodkopávaly víru obyvatelstva ve spravedlnost amerického válečného úsilí ve vzdálené asijské zemi. Zprávy o masakrech spáchaných Jihokorejci se nám několikrát objevují v počátečním půlroce války, ale velmi rychle dochází k zákazu kritiky spojenců. Reportéři měli

nadále zakázáno účastnit se poprav nepřátel. Pod kontrolou armády se propříště dostávali jen k informacím o masakrech, které pocházely ze svědectví amerických vojáků. I takové zprávy však byly cenzurovány, a tudíž se zmínky o zločinech vlastní válečné strany postupně z amerického tisku vytrácí.

Média jako tyto deníky nám podávají nenahraditelný zdroj informací, který nám ukazuje charakter té doby, myšlení a pohled na dobové události a podrobný popis těchto událostí a jejich průběhu. Při porovnání těchto informací s odbornou literaturou se nám utvoří celistvý a obsáhlý přehled o této problematice a dá nám možnost jejího dalšího rozboru a výzkumu.

Na závěr tedy nezbyvá než ještě jednou si položit hlavní otázku této práce. Existoval podstatný rozdíl mezi sledovanými deníky v pohledu na válku v Koreji v závislosti na jejich politickém stranickém ukotvení? Odpověď, která vyplynula z mého výzkumu dobového amerického tisku, je záporná. Jak již bylo řečeno, určité rozdíly lze nalézt především v rozboru vnitřní politiky USA, což je přirozené. V obecném smyslu nám ale noviny podávají stejné informace o konfliktu samotném a jedině, čím se liší, jsou některé jejich politické či regionální priority ve výběru zpráv či událostí, které chtěly akcentovat. Ani v případě důležitých vnitropolitických sporů se však noviny příliš neodlišují, a i když se samozřejmě často přiklání více ke svojí politické straně, stále si vesměs zachovávají objektivitu a snaží se ukázat obě strany.

Prameny a literatura

Prameny

Winona Republican Herald. 1901-1954.

Altus Times-Democrat. 1919-1984.

Brooklyn Daily Eagle. 1841-1955.

Literatura

DVORCHAK, Robert J. *Korejská válka 1950-1953: dějiny konfliktu očima korespondentů Associated Press*. Military (Jota). Brno: Jota, 1996.

CATCHPOLE, Brian. *Korejská válka 1950-53*. Praha: BB art, 2003.

CASEY, Steven. In: *Selling the Korean War*. New York: Oxford University Press, 2008.

CUMINGS, Bruce. In: *The Korean War: a history*. New York: Modern Library, 2011.

STONE, Isidor Feinstein. *The Hidden History of the Korean War*. 2. Monthly Review Press, 1952.

NÁLEVKA, Vladimír. *Stalinova hra o Zemi jitřní svěžesti: korejská válka 1950-1953*. Polozapomenuté války. Praha: Epoque, 2009.

14- HAMBY, Alonzo L. *HARRY S. TRUMAN: IMPACT AND LEGACY*. Online. MILLER CENTER UNIVERSITY OF VIRGINIA. UVA Miller Center. Dostupné z: <https://millercenter.org/president/truman/impact-and-legacy>. [cit. 2024-04-17].

WISCONSIN HISTORICAL SOCIETY. *McCarthyism, Korea and the Cold War*. Online. WISCONSIN HISTORICAL SOCIETY. W History. Dostupné z: <https://www.wisconsinhistory.org/Records/Article/CS420>. [cit. 2024-04-17].

Fearer, Brett, "Prodigals of Traitors: American POWs during the Korean War, Brainwashing, and National Security" (2023). History Theses and Dissertations. 18. https://scholar.smu.edu/hum_sci_history_etds/18

Seagren, Chad W., and David R. Henderson. "Why We Fight: A Study of U.S. Government War-Making Propaganda." *The Independent Review*, vol. 23, no. 1, 2018, pp. 69–90. *JSTOR*, <http://www.jstor.org/stable/26591800>. Accessed [17 Apr. 2024].

Choi, Suhi. "The Repertoire, Not the Archive: The 1950 'Life' and 'Time' Coverage of the Korean War." *Media, War & Conflict*, vol. 8, no. 2, 2015, pp. 264–80. *JSTOR*, <http://www.jstor.org/stable/26000984>. Accessed [17 Apr. 2024].

Gauthier, Brandon K. "A Tortured Relic: The Lasting Legacy of the Korean War and Portrayals of 'North Korea' in the U.S. Media, 1953-1962." *The Journal of American-East Asian Relations*, vol. 22, no. 4, 2015, pp. 343–67. *JSTOR*, <http://www.jstor.org/stable/43898436>. Accessed [17 Apr. 2024].

FAZIO, DANIEL. "CENSORSHIP IN THE KOREAN WAR: PRESS - MILITARY RELATIONS, JUNE 1950 - JANUARY 1951." *Australasian Journal of American Studies*, vol. 26, no. 2, 2007, pp. 1–19. *JSTOR*, <http://www.jstor.org/stable/41054073>. Accessed [17 Apr. 2024].